

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA A BUDAPESTI FÜGGETLENSÉG-
SEL EGYÜTT 1 HÓRA 2 P 40 FILLÉR. EGYES
SZÁM: ÁRA HÉTKÖZNAP 10, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. TELEFON 23-48.
FIÓKKIADÓHIVATAL JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 2.

(Trianon 15.) 1934. augusztus 25.

Szombat

XXXVIII. évfolyam 191. szám

Vásáry István polgármestert felfüggesztette állásától a belügyminiszter

Fegyelmi eljárás indult Vargha Elemér helyettespolgármester, Veress Géza tanácsnok, Borsos József műszaki tanácsos és Ary Lajos főszámvevő ellen Zöld József főjegyző és Miszti Károly főügyész fegyelmiében újabb szabálytalanságok miatt kiterjesztették a vizsgálatot -- Rendkívül súlyos megállapításokat tartalmaz a belügyminiszter leirata

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

Abban a mesterségesen túlfűtött légkörben, amelyet az ellenzéki párttörödékek féktelen támadásai és személyeskedései idéztek fel Debreczenben a vagyon felügyeleti vizsgálattal kapcsolatban, **általános megnyugvást kellett a belügyminiszter ma érkezett rendelete, amely rendkívül tárgyilagos és határozott módon vont le a konzekvenciáit, a vizsgáló-bizottság megállapításainak. A leiratból kétségtelenül kitészik hogy sem politikai akcióról, sem semmiféle személyi hájszról nem volt szó, hanem a felügyelő kormányhatóság egyszerűen megtette az adózó polgárság érdekében azokat a köteleességszerű intézkedéseket, amelyekre szükség volt a városi gazdálkodás kirívó jelenségeivel szemben.**

A rendelet, amely összefoglalása egy igen nagy vizsgálati anyagnak, általánosságban is megállapítja a helytelen vagyonkezelést, az adminisztráció számos hiányosságát, miután azonban ezekre a kedvezésekre vonatkozólag további intézkedések következnek, egyelőre főként a Vásáry-család ohati bérletével kapcsolatos szabálytalanságokkal foglalkozik.

A felsorolt adatokból kétségtelenül megállapítható, hogy az ohati bérlet ügyében **példátlan kedvezések történtek** nemcsak a közigyűlés által adott kedvezmények révén, hanem a határozatok végrehajtásával, a feltételek elmulasztásának elnézésével, a szükségszerű biztosítások elmulasztásával, aminek következtében igen súlyos anyagi veszteségek érték és lenyegetik Debrecen közönségét.

Méltán válthat ki rendkívüli megdöbbenést az a hétvenezer pengős kölcsön, amit a Városi Takarékszövetkezet és Hiteletintézet teljesen fedezetlenül adott az ohati bérlet már előzetesen túlterhelt ingatlanára. Az ellenőrzést felfüggesztették és fegyelmi vizsgálatok logikus következményei a feltárt adatoknak, amelyek élesen rávilágítanak a hónapok óta folyó ellenzéki akciók igazoláira: miért akarják a baloldalnál minden elképzelhető eszközzel megakadályozni a vizsgálatok lefolytatását.

A pénteken leérkezett belügyminiszteri

leirat huszonegy írógépelt oldal s a belügyminiszter Debrecen város közönségéhez intézi leiratát azzal a befejezéssel, hogy a város gazdálkodására vonatkozó

A belügyminiszteri leirat

A belügyminiszternek a város közönségéhez intézett 129.980-1934. számú leirata a következőképpen hangzik:

— Az 1934 május 23-án 128.045-1934. B. M. szám alatt kiadott rendelettemmel folyamatosan vizsgálat nagy részben befejezést nyervén, a következőkről értesitem a város közönségét:

— A megjelölt vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a város költségvetési kezelésében mintegy 3 millió pengő hiány mutatkozik, amelyet a város vezetősége beruházási célokra igénybe vett kölcsönökből, kezelése alatt álló különféle alapokból és idegen pénzekből fedezett. Ennek a nagyarányú hiánynak létrejöttére nem szolgálhat menesztésül kizárólag a gazdasági helyzet súlyossága.

— A hiány kérdését külön fogom vizsgálat tárgyává tenni és annak alapján a szükséges intézkedéseket megtenni.

A város vezetősége nem járt el köteles gondossággal

— Ez alkalommal csak a vizsgálat során észlelt azokra a kirívó szabálytalanságokra kívánok rámutatni, amelyeknél a város vezetősége egyszerűen nem járt el azzal a köteles gondossággal, amelyet a közvagyon kezelése és a város érdekeinek megvédelme feltétlenül megkívánt volna, s amely gondosság elmulasztása hozzájárult részben ahhoz, hogy a város anyagi érdekei több esetben súlyos sérelmet szenvedtek, másrészt amelyeknél a város anyagi érdekeit sértő intézkedéseket fogadtattak.

— Az alábbiakban személyenként elkülönítve közlöm azokat a szabálytalanságokat, amelyek a város egyes főtisztviselőivel szemben kifogás tárgyává kell tennem s melyek szükségessé teszik, hogy ellenük megtörtölő intézkedéseket fogadtassak.

Vásáry polgármester nem követelte testvéreitől a biztosítékot

— Dr. Vásáry István polgármesterrel szemben: 1. özv. Vásáry Andrásné és társai haszonbérlet a haszonbérleti szerződés 10. pontja értelmében a szerződés aláírásakor egy évi haszonbérlet összegének megfelelő biztosítékot készpénzben, óvadékképes értékpapírban, vagy a tanács által elfogadott jelzálogban lettek volna kötelesek nyújtani. Ezt a biztosítékot a bérletkötő — akik különben is legközelebbi hozzátartozói — dr. Vásáry István polgármesterre alatti mind a mai napig nem követelte meg, dacára annak, hogy ezt bérletkötő tartozásának felszámolására folytán a város érdeke megkívánta volna.

2. Nevezett haszonbérlet az 593-1925. bkgy. sz. közigyűlési határozat értelmében tehermentes ingatlanban, pénzben vagy óvadékképes értékpapírban kötelesek voltak további egy évi haszonbérlet erejéig biztosítékot nyújtani, aminek ellenében haszonbérlet javára jelentékeny vagyoni értéket képviselő kedvezményeket adott a város. A volt városi tanács dr. Vásáry István, akkoriban polgármester-helyettes elnökelete alatt tartott ülésében az 1926.

észrevételeit legközelebb külön leiratban fogja megtenni.

A pénteken érkezett belügyminiszteri leiratot alábbiakban közöljük.

3. A volt városi tanács 1929. évi június 7-én 13.706. szám alatt hozott határozatával az 593-1925. bkgy. sz. közigyűlési határozatban foglaltakkal ellentétben özv. Vásáry Andrásné és társai részére az ekkor már 162.000 pengőt kitevő tartozások megfizetésére fizetési halasztást engedélyezett. Dr. Vásáry István polgármester annak ellenére, hogy hozzátartozói ügyéről volt szó, az említett tanácsülésben személyesen elnökölt és a szabálytalan határozattal szemben ellenvetést nem tett, sőt maga kiadmányozta ezt a határozatot, ami által haszonbérletkötő elnökhöz jutottak.

4. Özv. Vásáry Andrásné és társai az újabb és újabb fizetési halasztások ellenére sem tettek eléget fizetési kötelezettségüknek, ennek ellenére a polgármester nevezett haszonbérletkötő fizetésre soha sem szorította, sem pedig a Debrereni Első Takarékpénztár Rt.-nak szerződéseszerű biztosítékul szolgáló készpénztől keszességét a város javára igénybe nem vette, amely mulasztásokkal lehetővé tette, hogy nevezett haszonbérletkötő haszonbérletkötő a vizsgálat idejében már 217.000 pengőre ragott. E mulasztás folytán a város károsodás veszélyének van kitéve, mert a haszonbérletkötő a biztosíték is csökkent és ma már lényegesen kevesebbhez jutna e révén a város, mintha ebből jogát a polgármester már annak idején érvényesítette volna.

A város vezetője nem indított peres eljárást az ohati bérlet ellen

5. A közigyűlés nevezett haszonbérletkötő részére ismételt biztosított különféle kedvezményeket és fizetési halasztásokat, azonban ezeket a halasztásokat rendszerint bizonyos összegnek záros határidőn belül való lefizetéséhez kötötte, kimondván azt is, hogy nemfizetés esetén a haszonbérletkötő be kell perelni. A haszonbérletkötő a közigyűlési határozatokban megállapított kedvezményeket tényleg meg is kapták, a közigyűlés által tett kikötéseket azonban a polgármester végül szemben nem érvényesíthette. Így a fizetési kötelezettségre vonatkozó részében nem hajlotta végre a 155-1930. 12-1931. és 481-1932. bkgy. számú közigyűlési határozatokat s annak ellenére, hogy a közigyűléstől erre nézve utasítást kapott. Dr. Vásáry István polgármester hozzátartozóival szemben egyetlen esetben sem indította meg a peres eljárást, holott a város mindenre tekintet nélkül lefolytatott.

6. A közigyűlés 279-1931. bkgy. számú határozatával kimondotta, hogy özv. Vásáry Andrásné és

István elnökelete alatt tartott tanácsülésen nem ellenőzte, sőt a szóbanlévő határozatot ő maga adta ki, ami által a haszonbérletkötő a város anyagi érdekei ellenére ugyancsak jogtalan előnyökhöz jutottak.

A szabálytalanul elfogadott biztosíték letételére hatóságilag jóváhagyott határozattal megállapított határidő betartását dr. Vásáry István polgármesterré választása után nem szorgalmazta, ami által lehetővé tette, hogy haszonbérletkötő a biztosítékot csak 1930. év folyamán és akkor sem a közigyűlési határozattal előírt feltételeknek megfelelően, sőt még a megkívánt és valószínűleg fedezetet biztosító értékben sem nyújtották.

A polgármester személyesen elnökölt hozzátartozói ügyének tárgyalásán

társai haszonbérletkötő az 1930. évi október hó 1-től 1932. évi március hó 31-ig terjedő időre esedékes haszonbérletkötő teljes kiegyenlítéséről az általunk felajánlott 60 vagon részben 6-, részben áttermésű búzát elfogadja, ha az olyan minőségű, amelyet a Borsodmiskolci és Debreceni István-malom, a vele létesített megállapodás alapján — habár értékelvénással is — mégis átvesz.

A Vásáry örökösöktől az előírtnál silányabb búzát vett át a város

Haszonbérletkötő magatartására és fizetési készségére nézve jellemző volt, hogy a haszonbérlet nagy hátrálékban voltak, holott ajánlatukból kivétel nélkül nagyobb mennyiségű öbúzával rendelkeztek, amelyeket a haszonbérletkötő korábban is fizethettek volna.

A haszonbérletkötő által szállítani kívánt búza a közigyűlési határozatban foglalt kikötésnek nem felelt meg és erről a gazdasági tanácsnok helyettese 1931. évi augusztus 24-én jelentést is tett a polgármesternek, amelyben előadta, hogy a haszonbérletkötő által szállítani kívánt öbúzat a Borsodmiskolci és Debreceni István-malommal szembeni kötelezettségeit nem veszi át. Megkísérelte az eladást a tanácsnok a MOKTAR-nál és a Futuránál is, azonban azok sem voltak hajlandók megvenni, mégis azt javasolta a polgármesternek, hogy a haszonbérletkötő rendkívül nehéz helyzetére tekintettel, vegye át tőlük az öbúzat és ha netán nem is lehetne azt eladni, a tél-folyamán az inszések és munkanélküliek támogatására majd fel lehet használni. Az előterjesztés alapján Zöld József főjegyző a közigyűlés kikötéséről önkénytelenül eltekintett és az e tárgyban még ugyanazon a napon hozott határozatával kimondotta, hogy tekintettel haszonbérletkötő rendkívül nehéz helyzetére, az öbúzat a város mégis átveszi.

Az így átvett öbúzat két nap múlva dr. Vásáry István polgármester az egyik helyi gabonakereskedő cégnél adta el, aminek folytán a város minőségi és egyéb levonások után mintegy 2300 pengővel kevesebb vételárát kapott, mintha a közigyűlés által kikötött feltételek szerinti búza szállításhoz ragaszkodott volna a haszonbérletkötővel szemben.

A szabálytalan átvétel folytán előállott ennek az értékkülönbségnek a haszonbérletkötőre való áthárítása iránt a polgármester ugyancsak nem intézkedett. Szabálytalanság nyert megállapítást az idézett számú közigyűlési határozat alapján Vásáry Andrásné és társai által szállított öbúza átvétele körül is.

A polgármester e magatartása következtében, dacára, hogy a szóban forgó összegek megtérítése iránt a vizsgálat folytán utólag intézkedés történt, a várost a késedelmes kivetés miatt kamatokban károsodás érte.

20. Nagy Sándor debreceni lakos által hozzám benyújtott fellebbezés folytán vizsgálat tárgyává tettem Kovács Gyula és társa, Török Tibor volt szerződéses fakitermelők adósságelengedési ügyét. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a városi számvivőség szabálytalanul járt el akkor,

Székely Andor gyorsírói szolgálatai

21. Megállapítást nyert, hogy a polgármester Székely Andor hírlapíró — bár a városnak több gyorsíró tisztviselője is van — ugyancsak gyorsíróként óhajtott alkalmazni, miután nevezetnek alkalmaztatásához a közgyűlés hozzájárulását aligha lett volna módjában kieszközölni, a polgármester Székely Andor gyorsírói szolgálatait, a közgyűlés megkerülésével, akként jutalmazta, hogy részére a város nagyardól villájában egy 720 pengő évi bérés és egy 330 pengő évi bérés lakást, egyestve kb. 2500 pengő költséggel való átalakítás után a vízdíjjal stb. együtt évi 450 pengő bér fejében bérebeadott. Ehez az intézkedéséhez csak a vizsgálat hatása alatt két évi késedelemmel eszközölte ki a kisgyűlés jóváhagyását. Megjegyzem, hogy a kisgyűlésben az ügyet Zöld József főjegyző úgy adta elő, hogy az előterjesztés során a beruházási költség összeget nem ismertette, sőt a hozzá intézett kérdésre ebben a tekintetben kellő felvilágosítást nem adott.

A polgármester a közzétett szabályrendelet figyelmen kívül hagyásával dr. Miszti főjegyzőtől 2050 pengőért különféle íróberendezési tárgyakat vásárolt eredeti vételárban a város részére és már a vételár megállapítása előtt részére 1000 pengő előleget folyósított. Mulasztást követett el ezzel kapcsolatban dr. Vargha Elemér is, aki a vétel lebonnyolításánál ugyanazokat a szakértőket hallgatta meg, akik a berendezési tárgyak eladásra való felkínálása alkalmával a becslést a tiszt főjegyző részére is végezték s így a vételár megállapítása a város szempontjából nem volt megnagyobbító.

23. Felelősség terheli a polgármestert azért is, hogy a 2. pont alatt említett öv. Vásáry Andrásné és társai 1975 pengő tőketartozásának törlesztését meg nem akadályozta, miután ezt a tartozást csak a belügyminiszter által is jóváhagyott közgyűlési határozat alapján lehetett volna elengedni.

Belügyminiszteri megállapítások a polgármester helyettesével szemben

Amint 1934. évi május 23-án kiadott rendeletében is rámutattam, dr. Vargha Elemér az 1933. évi május 7-én kelt határozatával hozzájárult ahhoz, hogy ötéves Vásáry Andrásné és társai haszonbérletű élt és holt felszerelési tárgyait a Debreceni Első Takarékpénztár és a Vásárpénztár javára kezébe adja, valamint ahhoz, hogy a várost, mint bérebeadott megillető törvényes zálogjog korlátozásokkal. Ebben az időpontban bérletnek már igen nagyösszegű haszonbérletiről volt szó, amelyre kért öket az e tárgyban legutóbb hozott közgyűlési határozat értelmében is perelni kellett volna.

Ahelyett tehát, hogy a város mindinkább fokozódó követeléseinek biztosítása iránt történt volna intézkedés, a város részére kielégítési alapon szolgálható nagytértű vagyonrészek is kibocsátottak más hitelezők javára is.

Ezúttal is rámutatok arra, hogy említett polgármesteri intézkedés a törvényszerűség szempontjából is kifogás alá esik, mert a szóbanlévő ügyben a város th. bizottságának kellett volna határozni és a határozat egyébként is törvény értelmében kormányhatósági jóváhagyást igényelt volna. 2. Dr. Vargha Elemér a th. közgyűlés által kiküldött bizottság javaslata ellenére június 6-án kelt határozatával hatáskörét túllépve, Vásáry Andrásné és társainak a városotl vásárolt faanyagok vételárát emelendő 1975 pengő tőketartozását és annak több évi kamatait a számvivőség által vezetett főkönyvekből minden jogalap nélkül törölte.

„Sürgős Velem”

Dr. Vásáry István a vizsgálat során kijelentette, hogy erről az ügyről tudomásul nem bír. Megállapítást nyert, hogy ebben az ügyben Vásáry József által beadott kérvényt a polgármester „Sürgős Velem” jelzéssel látta el és az iratok tanúsága szerint egy közbeeső intézkedést a gazdasági tanácsnok rejtelt el neki.

3. A fenti pont alatt rámutattam, hogy a Városi Takarékpénztár és Hiteletintézet a Vásáry-tesztvérek részére már előzőleg folyósított 16.000 pengő személyi hitelt felül nevezettek részére újabb kölcsönt folyósított az egyébként szokásos bankszerű fedezet nélkül. Dr. Vargha Elemér, mint a Városi Takarékpénztár igazgatósági tagját felelősség terheli, mert a szóban levő kölcsön folyósítása, illetve annak prolongálása ellen az alapszabályok értelmében nem tiltakozott, azonkívül felelősség terheli azért is, mert mint igazgatósági tag elnézte, hogy az intézeti alapszabályokban foglalt tilalom ellenére az igazgatósági tagok, valamint egyes takarékpénztári tisztviselők személyi hitelt vettek igénybe. Mulasztást követett el dr. Vargha Elemér azáltal is, hogy dr. Miszti Károlytól vásárolt használt íróberendezési tárgyak megvételé alkalmával ugyanazokat a szakértőket hallgatta meg, akik a megvett berendezési tárgyak eladásra való felkínálásokkor a becslést főjegyző részére is végezték.

Szabálytalanságot követett el azáltal, hogy Miszti Károly főjegyzést szabálytalan eljárásban támogatta és a város terhére őt jogtalan anyagi előnyökhöz juttatta.

Zöld József fegyelmi ítéletének indoklása

Zöld József főjegyző mulasztást követett el azáltal, hogy 1. a homokhegyi villamos vasút kiépítésére vonatkozó ügyiratot szabálytalanul és elintézetlenül magánál tartotta. Ugyanis ennek következtében a vasútépítési engedély kiadása késedelmes szenvedett, ennek hiányában pedig a város szerződéses jogát bírói úton mindeztől megvédni nem érvényesíthette. 2. Mivel a Városi Takarékpénztár igazgatósági tagját fe-

lelősség terheli, mert amikor az intézet a Vásáry-tesztvérek részére a már előzőleg folyósított 16.000 pengő személyi hitelt felül az egyébként szokásos bankszerű fedezet nélkül újabb kölcsönt folyósított, a kölcsön folyósítása és annak prolongálása ellen alapszabályok értelmében nem tiltakozott. Azonkívül, mint az igazgatóság tagja elnézte, hogy az intézeti alapszabályokban foglalt tilalom ellenére az igazgatósági tagok és egyes tisztviselők személyi hitelt vettek igénybe.

3. Mulasztást követett el, mert a Vásáry-tesztvérek haszonbérletű... számú határozatban foglaltak ellenére önkényesen a kikötött minőségben aluli ó. és újabbat vett át, miáltal a várost megkárosította.

4. Szabálytalanságot követett el azáltal, hogy amint azt említettem, dr. Miszti főjegyzést szabálytalan eljárásban támogatta és a város terhére őt jogtalan anyagi előnyökhöz juttatta.

5. Vadász Sándor törvényhatósági bizottsági tag az 1930. évi szeptember 10-én azt az indítványt tette, mondia ki a közgyűlés, hogy a tiszt főjegyző az 1-2 szobás lakások, üzlet és műhelyek után a szerződés elkészítéséért és meghosszabbításáért ügyészi munkadíjat ne számolhasson fel. Az indítványt a közgyűlés érdemi tárgyalás végett a legközelebbi közgyűlésre rendelte kitűzni, mikor határozatával az indítvány felett napirendre tért s a szerződés elkészítéséért szedett ügyészi munkadíjakra vonatkozólag a jelenleg meglévő és módosított szervezeti szabályrendelet rendelkezésén alapuló gyakorlat fenntartását mondta ki. A th. bizottság közgyűlésének ezt a határozatát dr. Nagy János megfellebbezte.

Zöld főjegyző 1930 október 7-én íktatott fellebbezést hoztam csak a vizsgálat folyamata alatt, 1934 május 29-én terjesztette elő.

Fegyelmi eljárás Borsos József műszaki tanácsos ellen

1. A Tóth és Sebestyén cég által épített Szent Anna-utcai és a Füvészkert-utcai bérház építési költségeinek a kereskedelmi minisztérium által eszközölt műszaki felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a szerződéses költségvetésben a portland cement falazatra lehetetlenül magas egységár volt felvéve, amely a készülő pilléreknél elfogadható és a kiviteli végösszege lényegesen kihatározható nem lett volna. A kivitelezés során a portland cement falazatán azonban nagy tömegben történt elrendelések az egységárat újonnan kellett volna kikalkulálni és megállapítani. Ennek elmulasztásából kifolyólag 32,305 pengő többletkiadás állott elő, amely körülmény végeredményben a szobanforok építkezés folyamán a város megkárosítását okozta.

2. A város Epereskerti-telep vízzel való ellátását kút és víztornyon átján tervezte meg és ennek megépítésére pályázatot is hirdetett. Az építkezés folyamán azonban az eredeti kiírástól eltérőleg a víztornyot építést mellőzték és a vízvezetékhez kapcsolták az újonnan épített vízvezetőket is. A versenytársak által hirdetményre beérkezett ajánlatok közül a víztornyonnyal egyúttal a Tóth és Sebestyén cég ajánlata volt legkedvezőbb. Minthogy azonban a víztorny kivételre nem került, a nevezett cég ajánlata kb. 11.000 pengővel drágább volt a legkedvezőbb ajánlat tevőjénél.

A víztorny építésének elhagyása folytán a többletkiadások kiviteli költségeinél 11.000 pengő kár érte a várost. Mulasztást követett el tehát a műszaki hivatal vezetője, hogy a tervezésben és kiírásban a víztorny építést meghagyta, amikor ennek kiépítésére nem volt szükség.

3. Mulasztást követett el, mert az új csatornák építése elkészítéséről a csatornadij kivetése céljából a városi adóhivatal a polgármester utasítása ellenére idejében nem értesítette s így a késedelmes kivetés miatt a várost károsodás érte. 4. Ugyancsak mulasztást követett el azáltal is, hogy a HÉV-vel szemben a pályatestet megfelelő karbantartására nézve az ellenőrzést nem loganatosította.

Dr. Miszti Károly főjegyző szabálytalanságai

1. A vizsgálat folyamán eszközölt újabb megállapítások szerint, dr. Miszti Károly terhére újabb szabálytalanságok nyertek beigazolást. 2. Mint a Városi Takarékpénztár igazgatósági tagját felelősség terheli, mert mint már rámutattam, amikor az intézet a Vásáry-tesztvérek részére a már előzőleg folyósított 16.000 pengő személyi hitelt felül az egyébként szokásos bankszerű fedezet nélkül újabb kölcsönt folyósított, a kölcsön folyósítása, illetve annak prolongálása ellen az alapszabályok értelmében nem tiltakozott.

Azonkívül, mint az igazgatóság tagja elnézte, hogy az igazgatósági tagok és egyes takarékpénztári tisztviselők az intézet alapszabályában foglalt tilalom ellenére személyi hitelt vettek igénybe.

Vigszínház-mozgó

Franck Buck élet-halál harca a fenevadakkal a ceyloni őserdőkben

B E S T I A K

megelőzi:

STAN és PAN burlész.

Előadások 5-7-9 órákor.

Az első előadás mérsekelt áru.

Miért indult fegyelmi dr. Veress Géza tanácsnokkal szemben

1. Öv. Vásáry Andrásné és társai haszonbérletű ügyéből kifolyólag 1934. június 20-án délelőtt megtartott közgyűlésen és az ugyanezen napon délután tartott közgyűlésen, mint az ügy előadója elhallgatta, miszerint a számvivőség kimutatása szerint nevezetteknek 217.840 pengő biztosítást igénylő tőketartozásuk áll fent; elhallgatta, miszerint az ügy előkészítésével foglalkozó gazdasági bizottság a kellő előkészítés hiánya miatt az ügynek a napirendről való levételét javasolja, a dologi biztosítékok ismertetésénél elhallgatta azt, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár polgármesteri határozattal bizonyos kedvezményezést engedélyeztetett, amely a város törvényes zálogjogának érvényesítésénél jogi hátrány veszélyével fenyegeti, továbbá az öv. Vásáry Andrásné és társai tulajdonát képező részingatlanok mai forgalmi értékére vonatkozólag nem ismertette, hogy a becsültbizonyítványok: beszerezte-e?

Kik voltak a becsült és mi a bizonyítványok tartalma?

2. A már ismertetett lövésárlási ügyvel kapcsolatban megállapítást nyert, hogy dr. Veress Géza az ügyben késedelmesen intézkedett, az elvesztett jegyzőkönyveket a tisztifőjegyzés ismételt sürgetése

„Vásáry polgármester további működésével helyrehozhatatlan kárt okozhatna”

A megejtett vizsgálat folyamán megállapított és fenti pontok alatt felsorolt szabálytalanságok és mulasztások miatt dr. Vásáry István polgármester, dr. Vargha Elemér, Borsos József műszaki tanácsos, dr. Veress Géza tanácsnok és Ary Lajos főszámvivő ellen az 1929. évi XXX. tc. 78. paragrafusának 1. bekezdés, 1. pontja alapján a fegyelmi eljárást az idézett tc. 76. §. 1. bekezdés, 1. pontja értelmében elrendelem. Ary Lajos főszámvivőre nézve egyéb-

Kifogások más városi tisztviselőkkel kapcsolatban

A dr. Vásáry István polgármester, dr. Vargha Elemér h. polgármester, Borsos József műszaki tanácsos, dr. Veress Géza tanácsnok és Ary Lajos főszámvivő elleni fegyelmi eljárás lefolytatásával az 1929. XXX. t. c. 86. §-ának 6. illetőleg 5. bekezdése alapján Szabolcs- és Ung vármegyék köz-igazgatási bizottság bízta meg.

A fenti III. és V. alatt felsorolt szabálytalanságok és mulasztások miatt: 127.225/1934., illetőleg a 128.045/1934. számú rendelettel Zöld József főjegyző és dr. Miszti Károly főjegyzés ellen már elrendelt fegyelmi eljárást az e pontokban felsoroltakra nézve is kiterjesztem. Ez alkalommal egyúttal rámutatok arra, hogy a fentebb részletezett egyes ügyekben több városi tisztviselő eljárása és magatartása is bizonyos vonatkozásban kifogás alá esik.

Iskola cipők megérkeztek

BENYATS ARUHAZ

Rosszalásomat fejezem ki Rimanóczy Béla igazgatóval szemben azért a szabályellenes eljárásért, hogy az érvényben álló üzletszabályzat ellenére a gázcsatlakozási vezetékek létesítési költségének 80 százalékát az érdekeltekre áthárítani elmulasztotta, ami által a városnak mintegy 31.000 pengő értékű kárt okozott. Nevezettek az a védekezés, hogy a csatlakozási költségeket az érdekeltekre azért nem hárította át, hogy ezzel a fogyasztók megszerzését megkönnyítse, nem vehető figyelembe, mert az érvényben álló üzletszabályzattal kormányhatóságilag jóváhagyott közgyűlési határozaton alapuló felhatalmazás nélkül eltérni jogában nem állott. Nevezettek egyébként e szabályellenes eljárása által okozott kár esetleges megtérítése kérdésében a város törvényhatósági bizottságának kell majd állást foglalnia. Dr. Balla Bertalan tanácsnokkal szemben a fogyasztási adó kezelésének ellenőrzése körül elkövetett mulasztások miatt, dr. Joo István th. tanács-

Vargha Elemér dr. helyettes-polgármester látja el a polgármesteri teendőket

A belügyminiszter rendelte kapcsán báró Vay László főispán átiratban értesítette dr. Vargha Elemér helyettes polgármestert, hogy a polgármesteri teendők ellátásával ideiglenesen őt bízta meg. Dr. Vargha Elemér a polgármesteri hivatalt már át is vette.

Uránia

Ma két óriás filmsoda

HALLÓ! ITT SZERELEM

Fősz.: Magda Schneider és Fritz Schulz.

2. VÉGE A DALNAK

Fősz.: Líane Hald és Whily Forst.

Hindenburg temetés a Híradóban.

Előadások kezdete 5, 7, 45 és 9 órákor, de folytatódhat be lehet menni a filmek kezdeténél: 5, 6, 10, 7, 45 és 9 órákor.

ellenére sem pótolta, az elvesztett jegyzőkönyv miatt vizsgálat indítására javaslatot nem tett s a vásárlásnál jelen volt szakértői állatorvos kihallgatását mellőzte.

3. A II. pont alatt említett tartozás elengedése ügyében, mint az ügy előadója a város érdekeinek meg nem felelő javaslatot tett.

4. Egyes haszonbérleti ügyekben a város érdekeinek kellő megvédése végett a szükséges intézkedéseket elmulasztotta.

Ary Lajos főszámvivő fegyelmi ítélete

Mint a Takarékpénztár és Hiteletintézet igazgatósági tagját felelősség terheli, mert, mint rámutattam, amikor az intézet a Vásáry-tesztvérek részére az egyébként szokásos bankszerű fedezet nélkül kölcsönt folyósított, a kölcsön folyósítása, illetve prolongációja ellen alapszabályok értelmében nem tiltakozott. Azonkívül mint az igazgatóság tagja elnézte, hogy az igazgatósági tagok és egy tp. tisztviselő az intézeti alapszabályok ellenére személyi hitelt vettek igénybe.

ként megjegyzem, hogy ellene más kifogás nem merült fel.

Dr. Vásáry István polgármestert ugyanezen tc. 80. paragrafusának 1. bekezdés, 3. pontja alapján állásától fel-függesztem, egyrészt, mert a vizsgálat során megállapított magatartásából alaposan feltehető, hogy további működésével a városnak helyrehozhatatlan kárt okozhatna, másrészt mert a fegyelmi vizsgálatnak mindennemű befolyástól mentes lefolytatását csak így látom biztosítottának.

Nem volt kellő ellenőrzéssel Kupással szemben

Végül közlöm, hogy a vígalmi adó kezelése körül a közelmúltban elkövetett szabálytalanságok vizsgálatát során megállapítást nyert, hogy a számvivőség és a pénztár teendőit nem mindenben a szabályoknak megfelelően látták el. Ugyanis a pénztári számfeljési teendőket végző számvivő osztály vezetője nem gyakorolt kellő ellenőrzést a visszaéléseket elkövető Kupás Sándor számsízt hivatali működése, a könyvelés során a vígalmi adóra nézve a szabályszerű pénztári okmányokat nem követelték meg és végül a pénztár a vígalmi adó befizetéseket Kupás Sándortól szabályellenesen elfogadta anélkül, hogy az érdeket mozik ellennyújtását bekövetelt volna.

A város gazdálkodását legközelebb bírálja el a miniszter

Az e tekintetben elkövetett szabálytalanságok és mulasztások miatt szükséges felelősségrovonás iránt az intézkedések megtételére jelen szám alatt egyidejűleg kiadott rendelettel a város főispánját felhívtam. Végül értesítem a város közönségét, hogy a városi vagyongazdálkodás, számvitelével és üzmgazdálkodásával szemben felmerült részletes észrevételeimet és kifogásaimat és ezzel kapcsolatos rendelkezéseimet külön fogom közzéadni. — Debrecen, 1934. augusztus 23. Dr. Keresztes-Fischer Ferenc.

A város gazdálkodását legközelebb bírálja el a miniszter

Az e tekintetben elkövetett szabálytalanságok és mulasztások miatt szükséges felelősségrovonás iránt az intézkedések megtételére jelen szám alatt egyidejűleg kiadott rendelettel a város főispánját felhívtam. Végül értesítem a város közönségét, hogy a városi vagyongazdálkodás, számvitelével és üzmgazdálkodásával szemben felmerült részletes észrevételeimet és kifogásaimat és ezzel kapcsolatos rendelkezéseimet külön fogom közzéadni. — Debrecen, 1934. augusztus 23. Dr. Keresztes-Fischer Ferenc.

Idősek embereknek és lelkibetegeknek

az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszer bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideg-orvosok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a Ferenc József víz állandó használata az agy és a gerinevelő megbetegedéseinek is a legmelegebben ajánlható.

ÉTÁZÓ
KÉSZÍT
ÉREK
ALATA
OK UTCA
ON: 13-18.

ISTENTISZTELETEK

A református templomban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor pr. dr. Soós Béla, ág. dr. Farkas Ignac, délután 5 órákor Lukács László, Kistemplomban délelőtt 9 órákor pr. Uray Sándor, ág. Lukács László, délután 5 órákor Kiss Antal Jenő, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor pr. Baja Mihály, ág. dr. Módos László, délután 5 órákor Bíró Béla, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor Magyar Bertalan, ág. Márki Kálmán, délután 3 órákor Tóth Sándor, Ispótyai-templomban délelőtt 10 órákor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulesár Dezső, délután 5 órákor Kulesár Dezső, Homokkertben délelőtt 10 órákor pr. és ág. Karas Ferenc, délután 3 órákor Tamás Ferenc, Kerekes-telepen délelőtt 10 órákor pr. és ág. vitéz Szabó Endre, délután 3 órákor vitéz Szabó Endre, Nyulason délelőtt 10 órákor Tamás Ferenc, Téglaskertben délután 3 órákor Kulesár Lajos th. Egyeken délután 3 órákor Siposs Imre, Wolafka-telepen délután 3 órákor Hegyi Tibor, Nyilastelepen délelőtt 10 órákor pr. és ág. Papp Imre, délután 3 órákor Udvarhelyi Gy. Csapókerthben délelőtt 10 órákor dr. Dancsházy Sándor pr. és ág., délután 3 órákor Tömör Lajos th.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiséről, Szentmiskán a főoltárnál reggel 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Fél 10 órákor nagymise, utána szentbeszéd, Utolsó mise fél 1 órákor. Délután szentolvasó és litánia.

A görög szertartású római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiséről, 7 órákor reggeli istentisztelet, 9 órákor latin liturgiája katonamisé, 10 órákor nagymise, utána szentbeszédét mond Fodor Antal segédlelkész. Délután vecsernye.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt prédikál Poputh Viktor lelkész.

Be kell jelenteni a szőlőtermést

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adó ügyosztály, földszint) jelentésük be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvéséről kell megnevezni a szőlő egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt bor pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia.

A bejelentés elmulasztása jövődéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű borok után 50 százalékos fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Mindazokat a termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, hogy akik e kedvezményre igényt tartanak, a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál e kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei természetbeniük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egy idejűleg jelentésük be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 19. §-a szerint, az általuk vidéken termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozattal számított 24 óra alatt tartozókat bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozattal bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idej vagy előző évi termésű borokra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal nem fogad el, Debrecen, 1934. augusztus 24. Városi adóhivatal.

LAPUNKAT TÁMOGATJA.

HA ELŐFIZETŐINKNÉL VASAROL

A tettek politikája

Kállay földművelésügyi miniszter a cselekvés, és nem a beszéd embere. Amikor mégis megszólal, mindig vagy valamely eredményt jelent be, vagy pedig valamely közeli tervét és jövődö munkáját ismerteti. Most is, amikor választóinak beszámolt a magyar közélet legutóbbi alakulásáról, eredményekre mutatott rá és további alkotásokat jelentett be. Egyáltalán nem test rózsás színekkel. Figyelmezteti a gazdaságközönséget a még mindig tennivaló igen nagy nehézségekre. Két évi működésének eredménye őt magát sem elégti ki. Szívének ohajtása, hogy elégedettebb magyarokat, kevesebb adósságot és könnyebb megélhetést szeretne látni, még mindig nem vádolt meg. És dicsőreleg elismeri a magyar nép halatlan árusát, amely még mindig nem ért véget. Termékeink értékesítése még mindig nagy küzdelmünkkel jár és való igaz, hogy egy szem gabona, egy darab állat sem hagyja el az országot úgy, hogy kivétel ne elszármaztatásuk fejében kellene kiverekednünk. De amidőn elismeri és megállapítja a nehézségeket, egyben joggal hivatkozik arra, hogy a gazda érdekében igenis törtétek hasznos intézkedések.

A jövőre nézve azután nagy munkaprogramot jelentett be a földművelésügyi miniszter. A kormány a tél folyamán új földművelésügyi politikát indít meg, amelynek irányelve az, hogy minden birtokot lehetőleg tartunk meg mai tulajdonosának kezén, továbbá, hogy minden megmozduló földet csak magyar földműves kaphasson meg. Nem szavakkal, sok beszéddel, vitatkozással lehet segíteni a magyar gazda sorsán, hanem cselekedetekkel és dolgozással. A földművelésügyi miniszter beszámolójából egyik ilyen lázas munkálkodás és nap-nap után való cselekvés biztató képmek körvonala tárulnak a közvélemény elé.

Milotay István és gárdája megvált a „Magyarság”-tól

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld volt az első, amely az egész magyar sajtóban elsőnek adott hírt arról, hogy a „Magyarság”-nál súlyos belső válság tört ki és ennek eredményeképpen Milotay István a „Magyarság” társzgdárdájával kiválik a laptól. A „Magyarság” jelenlegi igazgatósága goromba cikkben támadta meg a lapunkat és cáfolni próbált.

Az általunk beírsolt fordulat azonban immár bekövetkezett s arra nézve, hogy információink milyen pontosak voltak, élénk bizonyosság a Nemzeti Ujság mai cikke, amely a következőképpen szól:

— Nemcsak a budapesti sajtókörökben, hanem a sajtó munkatársai révén a nagyközönségnek egyre szélesebb rétegeiben ismeretesek voltak azok az ellentétek, amelyek az immár másfélévtizedet megért Magyarság című politikai napilapnak szerkesztőségében Milotay István s a körötte csoportosult munkatársakat egyre élesebb ellentétekbe hozták Ruprecht Olivérrel, a vállalat vezérigazgatójával.

— Az ismeretes Trettina-ügy után úgy akarták a belső ellentéteket felszámolni, hogy Milotay csak mint főszerkesztő jegyzeze tovább a lapot, felelősszerkesztő Ruprecht Olivér lett, szerkesztője és közgazdasági rovatvezetője pedig Hegedűs Gyula, a Magyarság régebben volt szerkesztője, aki közben a Magyar Hirlapnál, majd az Ujságnál volt vezető állásban Pethő Sándor mint főmunkatárs jegyezte a lapot s ő vette át a lap politikai irányítását. Ezt követte Milotaynak a Magyarság igazgatóságából való kilépése.

— Azonban az ellentétek így sem oldódtak meg s egyre több szállongó hír került forgalomba afelől, hogy Milotay és munkatársainak egy része a lap kötelekéből kiválni készült, mert Milotay hosszú időn át szabadságon volt szabadságáról nem tért

vissza, nem vette át lapjának vezetését és vezércikkeket sem írt többé a lapba.

— Ezért a vállalat igazgatósága szerdai napon levelet intézett Milotayhoz, hogy miután munkakörét ismételt felszólás ellenére sem foglalta el, főszerkesztői állását azonnali hatállyal felmenti.

— Milotay ezt tudomásul is vette.

— Ugyanezen napon a Magyarságnak Milotayval együtt tartó munkatársai egymásután hagyták el a szerkesztőséget s egyúttal azonnali hatállyal felmondtak a vállalatnak, amire a magyar sajtótörvény jogot is ad abban az esetben, ha lapjának általános és politikai irányában olyan irányú változás következne be, amellyel egyet nem ért. — amire a munkatársak felmondásában hivatkozás is történt.

— A kivált munkatársak, névszerint Radnay Endre, Makkay János, Turi Lajos, Papp Jenő, Szilárd János, Vaska Géza, Barabás Endre, Fiala Ferenc, Barasics Tivadar, Magyar Imre, Kovrig János, Molnár Jenő, Pintér Jenő, Dékány András, Dallos Sándor, Oláh György, Hajts Géza, Márton Ferenc, Nosz Gyula, Temesváry Lászlóné, Megyeri Ella, Milotayval együtt Új Magyarság címen új lap indítását határozták el, amihez hír szerint, a lapengedély is megvan. A Magyarság mai száma még Milotay nevével jelent meg, híre terjedt azonban, hogy azonnal lépések történtek volna Milotay részéről arra nézve, hogy nevét a lapról vegyék le. Így a Magyarság következő számai előreláthatóan már Milotay neve nélkül jelennek meg s a lapot mintegy alapító és tizenöt éven át vezető főszerkesztő és a Magyarság köztörténelmének megszüntetnek tekinthető a kapcsolat.

Az új lap a közeljövőben jelenik meg és a Budapesti Hirlap nyomdávalal fogja előállítani.

Debreceni cserkészek Angliában

Papp Ferenc feljegyzései Londonról

A Bank nevű tér, illetve a környéke is, London legforgalmasabb városrésze. Nagy üzletek vannak itt s a „Bank of England”, az angol nemzeti bank is ezen a téren van. Egy másik igen forgalmas része Londonnak a Fleet-street, ahol a hatalmas újságpaloták vannak. Az egész utca újságpalotákból áll, a Daily Mail, Daily Telegraph, Evening Express s a több nagy angol újságok palotái található itt. A Trafalgar tér, a világ egyik legnagyobb és legszebb tere, szintén tüneményes forgalmú, valamint a Marble Arch Ujde Park Corner, Piccadilly Circus forgalma sem marad messze mögötte.

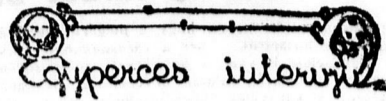
Rengeteg a látnivaló Londonban. Ha csak tudományos szempontból akarjuk megismerni, akkor sem elég két hét. Nem akarom most London nevezetességeit részletesen leírni csak egy pár szót írok róla. A Westminster Anglia, azaz a Westminster Apátság Anglia Walhallája. Hatalmas kiterjedésű gótikus templom ez, ahol az angol nagyságok, höisök, államférfiak, költők síremlékei, emléktáblái zsúfolásig megtöltik a templom falait, padozatát. A kápolnában, illetve a templom északkeleti oldali részében pedig a királyok vannak eltemetve s az ő síremlékeiket találhatjuk itt. Megcsodálja az idegen az angol Parlament történelmi nevezetességű terméit, valamint a Tower, az angol bástya-börtön középkori épületeit. Láthatjuk az óriási fegyver- és kincstárat s a vesztőhely emléktáblával megjelölt helyét, ahol anyai

embernek hullott le a feje. Az óriási Szt. Pál Katedrális Anglia legnagyobb temploma s csak négy méterrel rövidebb mint a római Szent Péter templom. A dóm óriási belsejében angol höisök gyönyörű szobrai láthatók, valamint itt van Kitchener Lordnak, a nagy háború angol hadvezérének a kápolnája amely belől tiszta fehér márvány s ugyancsak márványból van Kitchener Lord fekvő szobra s a mellékalakok is. A templom alatt ugyanolyan nagyságú kriptahelyiség van, ahol Anglia két legnagyobb höisének, Nelsonnak és Wellingtonnak a sírja és katalfalkja van. Ugyancsak e gigantikus kriptában van Wellington halotti lémkocsija is. A dóm kupolájának belső részén karzat fut végig, melynek a csodálatos vízszhang a nevezetessége, míg a kupola legtetőjén a külső erkélyről, szédítő magasságból szép kildtás nyílik a végtelentelenn metropolisra.

Wellingtonnak, Nelsonnak és Kitchenernek nemcsak a St Pauto-ban és a Westminster Abbeyban vannak emlékek állítva, hanem rengeteg szobruk van az utcákon is. Sok dolgot hoznak anevükkel kapcsolatba, utcákat neveznek el róluk stb. Az angol utódot nagyon szépen megörzik e nagy höisök emléket és sokféleképpen adnak kifejezést háljuknak irántuk.

A Trafalgar-square-en van a hatalmas National Portrait Gallery a Thames partján a Tate Gallery London, vagyis Anglia leghatalmasabb képtára. A leghíresebb

renaissance és különböző világhíres iskolákhoz tartozó festőknek, művészeknek vannak itt kép és szobor gyűjtemények. A National Portrait Galleryben pedig milliói vannak a pompás portréoknak és arcképeknek. Oly hatalmas mennyisége van itt a nevezetes festményeknek, hogy hetekig járhatná a látogató e képtárak labirintusait, ha minden képmen ki akarná magát gyönyörködni.

a Frontharcosok debreceni vezetőségével

— Halló!... Halló!... Méltóztásának nyilatkozni a munkanélküli frontharcosok összeírásai határidejének meghosszabbításáról.

— Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja a keretnélküli frontharcosokat nyilvánvalóságot vette. Az összeírás során arról értesült a főcsoport, hogy egyesek csak a késő délutáni órákban jöhetnek be jelentkezésre és ezért az összeírás határidejét meghosszabbította akként, hogy ma, szombaton délután 5—7 óráig még jelentkezhetnek mindazok, akik e jelentkezést eddig bármely okból elmulasztották.

— Jelentkezhetik minden frontharcos, tehát az is, aki az Országos Szövetségnek nem tagja. A Szövetség tagjai igazolványukat, a nemtagok személyazonosságát és katonai okmányukat feltétlenül hozzák magukkal.

TÓTH BÉLA VÁROSI SZAMVEVŐSÉGI IRODATISZT MEGHALT

Városzerte nagy és őszinte részvétet kelt az a gyászír, hogy Tóth Béla városi számvéveségi irodatiszt, a köztisztviseltben álló hivatalnok hosszas szenvedés után negyvenöt éves korában meghalt. Az elhunyt mintaképe volt a kötelességet híven teljesítő, pontos, szolgálatra kész s nagy szaktudású tisztviselőnek. Felesége, 3 gyermekre gyászolja. Temetése vasárnap lesz a református egyház szertartása szerint.

KIFOSZTOTTAK AZ UTCAN EGY KERESKEDŐT

Cserécsy Ferenc Homok-utca 79 szám alatt lakó fűszerkereskedő tegnap az egyik Péterfia-utcai kocsmában mulatott. Hazatérve az utcán valaki megtámadta a kissé italtos kereskedőt, kiszakította mellényéből 200 pengő értékű arany óráját és arany láncát, azután eltűnt. A kereskedő, aki a rablást csak ma reggel fedezte fel, feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

Haj, regő-rejtem, Újvegyi sor... ejtem... Sajt-korongom, alma-sorom: Végetér a szalmasorom. Zsebemben a kín dul: Jön a család, indul... Tárca bele vegye kárát. Feladtam a jegyek árát. (Igen sokra mértek: Ötven, amit kértek, En azonban nem ezt tettem: Harmincötöt menesztettem...) Idestova máris Végetér a nyár is: Családapa vadon ázik. Összevissza hadonázik. Jövet, fizet, menet rendel: Keziben a menetrenddel... (LISZTIUS)

ÖSSZESEBEZTE A SZÉTROBBANT SZÓDÁSÜVEG

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.) Kun Miksa debreceni szikvizgyáros pénteken délután Csapó-utca 28. szám alatt gyárában egy szódavizes üveget akart szén-savval megtölteni. Eddig még kiderítetlen okból az üveg szétrobbant és Kun Miksa a karján súlyosabb, arcan, tenyerén és nyakán pedig kisebb sérüléseket szenvedett. A mentőállomáson részesítették elsősegélyben.

Tizenkét évi fegyházra ítélték az egyeki gyilkost, aki megölte anyját és annak vadházasátársát

Sírva tett vallomást a törvényszék előtt Molnár József - A vádlott öngyilkos akart lenni a véres tett után

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Bizonyságot tesz az a beszállás kegyetlenségével történt gyilkosság, amelyet ez év április közepén követett el Egyek községben Molnár József huszonöt éves gazdagfiú, aki hatalmas fejszével verte agyon az édesanyját, majd ennek vadházasátársát, Jakob Pétert. A gyilkosság után Molnár önként jelentkezett a csendőrségen. Az ügyben tegnap tartotta meg a főtárgyalást a debreczeni törvényszék a dr. Tóth Kálmán elnöke alatt működő büntetőtanács.

Az anya elüzi háztól a fiát

A főtárgyaláson Molnár József töredelmes beismerő vallomást tett. El-elcsukló hangon mondotta el a gyilkosság előzményeit. Az apja véres verítékekkel szerzett a tízenégy tagú családjának egy kis házat és szőlőt, majd amikor meghalt özvegy Molnár Imréné magához vette a hatvanhárom éves Jakob Pétert, Molnár egy hétig még együtt lakott az anyjával és Jakob Péterrel, később azonban érezte, hogy az anyja egyre jobban elhidegül tőle, Jakob pedig az anyját ellene uszítja. Egy hét múltán Jakob azt kifogásolta, hogy ő, a vádlott sokat eszik s ezért heves szóváltás is támadt közöttük. A rossz viszonyhoz járult még az is, hogy anyja Jakob Péterre erején felül költséget. Amikor ezért szemrehányást tett az anyjának, özvegy Molnár kijelentette, hogy ha nem teszük, menjen el a háztól.

„Megöli mindkettőt!”

Molnár József anyjára szívére vette az anyjának ezt a kijelentését, hogy március elején otthagya anyja házat és a sógorához, Kerekes Mihályhoz költözött. Itt április 16-ig, a gyilkosság napjáig lakott. A vádlott vallomása szerint délután négy óra tájban eszébe jutott, hogy mégis jobb volna neki, ha az anyjánál lakik. Elhatározta, hogy megkéri az anyját, vegye vissza magához. Ugyanekkor azt is elhatározta, hogy ha az anyja nem lesz erre hajlandó akkor úgy az anyját, mint Jakob Pétert megöli. Levelet is írt, mert az volt a szándéka, hogy a gyilkosság után végezni fog magával. A levelet a zsebébe tette s ezt meg is találták nála.

A gyilkos búcsú levele

A búcsúlevelél szövege a következő: „Szeretett testvéreim, Isten veletek. En már itt hagyok benneteket. Mióta az a vén kutya odament, mind a ketten hütlenné lettek. Amit szegény édesapánk keservesen keresett tutorkodtak benne. Nyugtalan voltam, mióta eljöttem onnan hazáról. Az én gondolatom csak mindig egy volt, nem tudtam eszemből kivetni, hogy lehet édesanyjának ilyennek lenni.”
Ezután Molnár József elindult az anyja lakásához és ott a nyitott ablak alatt kihallgatott egy beszélgetést özvegy Molnár Imréné és Jakob Péter között. Ekkor Jakob azt mondta, hogy „boldogok lennénk már mi ketten, ha nem volna itt a kölyök”. Mindezek a körülmények anyjára elkésztették a fiút, hogy végleg elhatározta magát a gyilkosságra.

Molnár egy fejszével leüti az anyját és Jakobot

Fél hat óra tájban elment ismét az anyjához, aki azonban nem volt otthon. Molnár bemászott a kerítésen és felment a padlásra. Ott várta meg, amíg az anyja hazaérkezett. Özvegy Molnár háromnegyed hat tájban érkezett haza. Ekkor a fiú lement a szobába és kérlette az anyját, hogy bocsásson meg neki, vegye vissza a házhoz. Molnár azonban hallani sem akart a dolgról. Közben hazaérkezett Jakob Péter is, aki kiment az udvarra sepregetni. Ekkor azután, mivel Molnár névvalóbbra is hajthatatlan maradt, elhatározta, hogy most már megöli mindkettőjüket. Arra kérte az anyját, hogy adjon neki egy fejszét, mert fát akar vágni az erdőben. Molnár a fejszét behozta a kamrából és azt átadta a fiának. Amikor az asszony megfordult, hogy bemerjen a szobába, Molnár József hátulról teljes erővel lebecsülte úgy, hogy Molnár név megtámadott. És közben a fejsze élével meggyezer ráütött az anyja fejére, aki most már élettelenül, hatalmas vértócsában terült el a földön.

A gyilkosság után Molnár kiszóltott Ja-

kab Péternek, hogy jöjjön be, az anyja akar valamit mondani. Jakob gyanútlanul bement az előszobába, ahol Molnár ismét felkapta a fejszét és azzal négy hatalmas ütést mért le Jakob Péter fejére, amelyet teljesen összeroncsolt.

Öngyilkossági kísérlet

A kétszeres gyilkosság elkövetése után Molnár visszament a padlásra azzal a szándékkal, hogy felakasztja magát. Vastag kötelet vitt magával s az öngyilkosságot csak azért nem tudta elkövetni, mert nem talált elég magas székot, amelyről elérhesse a gerendát.

Erre lemászott a padról, bezárta a lákást és önként jelentkezett. Azonnal letartóztatták és megindult ellene az eljárás.

Sírva vall a gyilkos

Igy került az igazságszolgáltatás kezére a kétszeres gyilkos Molnár József, aki tegnap sírva tette meg beismerő vallomását. Azzal védekezett, hogy a körülmények késztették tette elkövetésére. Anyjára idegeire ment az anyja erköletelen élete és pocskokolása, hogy már nem tudott magán uralkodni. A tárgyaláson több tanút is ki-

hallgattak, akik valamenyen bizonyították, hogy Molnár József a község legszélfelebb legénye volt, aki állandóan szorgalmasan dolgozott.

Tizenkét évi fegyház

A kihallgatások után dr. Csath Kálmán királyi ügyész terjesztette elő vádbeszédét, amelyben azt hangoztatta, hogy bizonyított az előre megfontolt szándék s ezért két rendbeli gyilkosság büntetésében kérte bűnösnek kimondani Molnár Józsefet. Dr. Aczél Jenő védőügyvéd nagyhatású beszédében hangsúlyozta, hogy nem áll fenn a premeditáció, mert Molnár Józsefben mintegy öletszerűen fogamzott meg a gyilkosság terve.

A törvényszék két rendbeli szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek Molnár Józsefet és ezért öt az enyhítő körülmények figyelembevétele mellett tizenkét évi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a királyi ügyész az eltérő minősítés miatt és súlyosbításért jelentett be felebbezést, míg a vádlott és védője, dr. Aczél Jenő megnyugodtak. Az ügy legközelebb az ítéletábrá elé fog kerülni.

A „szellemek parancsára” megtámadta egy napszamos a 88 éves háziasszonyt

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Külön ügyben nyomoz most a hajdúdorogi csendőrség. A múlt nap elfogták Szoboszlai Mihály újfelhéti napszamosat, akit rablás gyanúja miatt vettek őrizetbe. Özvegy Bárány Jánosné dorogi asszony volt a feljelentő, aki elmondotta, hogy augusztus huszadikán éjszaka nagy üvegesörömpölésre riadt fel álmából. A nyolevannyolc éves öreg asszony egyedül lakott a házban és nem mert kimenni, hogy utána járjon a dolognak, de pár perc múlva már bekopogott hozzá a szomszédban lakó fia, Bárány János és ennek barátja, Tóth Antal, akik elmondották neki, hogy egy férfi husánggal beverte az idős asszony lakásának utcai ablakát és be akart mászni a szobába, de ők észrevették a dolgot és megzavarták. Erre a betörő elmenekült. Amikor a feljelentés után a csendőrök

elfogták Szoboszlai Mihályt, beismerő vallomást tett. Azt tagadta, hogy rabolni akart volna, hanem azt adta elő, hogy előzően négy hónapig lakott özvegy Báránynéval, akivel nem tudott megegyezni, sőt az öregasszonyt őt megrontotta. Mióta Újfehértón lakik, nem tud megnyugodni. Végül elhatározta, hogy meglátogatja titokban megrontóit, özvegy Bárányné és megveri, majd alaposan megrázza, mert álmában azt mondta a szellemek, hogy csak így menekül a rontás alól. Ezért törte be az ablakot Szent István napjának éjszakáján, de nem tudta a tervet végrehajtani, mert megzavarták.

Szoboszlai Mihály egyelőre a debreceni ügyészség fogházában van őrizet alatt s ügyében valószínűleg ma fog dönteni kihallgatása után a vizsgálóbíró.

Az elkövetkező idényben ismét tizenhatezer inségmunkásra lehet számítani Debreczenben

A városi inségakció-bizottság megkezdte működését Elkészült a műszaki ügyosztály terveze

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Debrecen városi inségakció-bizottsága pénteken délelőtt 10 órakor ismét összeült a városházán, hogy a jövő évi programot megállapítsa. Az ülést dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok nyitotta meg, üdvözölte az egyes pártok által delegált tagokat, majd hangsúlyozta, hogy az elkövetkező inséges hónapokban a keresetképes munkanélkülieken munkaalkalmak teremtésével, a munkaképteleneken pedig segítségnyújtással kell segíteni. 1930-tól 1933-ig 16,000 körül volt (családtagokkal együtt) az inségesek száma, a múlt esztendőben azonban a jó termés következtében ez a szám lezárt 13,900-ra. Az idén ismét 15-16,000 inségesre lehet számítani. Az elmúlt évben 120 szellemi munkanélkülit foglalkoztatott a város 36-40,000 pengő díjazással. Az idén a szellemi munkanélküliek foglalkoztatása és a keresetképtelenek segítése körülből 100 ezer pengő fog felemészteni.

Az elmúlt év folyamán huszonhét nagyszabású munkát adtak ki. Anyagbeszerzésekre 77,000 pengő, munkabérekre 267,000 pengő fordítottak. Jelentette a kultúratanácsnok, hogy a polgármester utasítására a műszaki ügyosztály már elkészítette a munkatervet, ez azonban csak hét munkára szorítkozik 36,000 munkanappal. Az elkövetkező évben legalább annyi pengőre van szükség, mint tavaly, a mérleg azonban megjavítja az a körülmény, hogy a múlt évről 44,000 pengő értékű

munkateliestítmény elmaradt, amit télen fogtak ledolgoztatni.

A kultúratanácsnok bejelentése után Piskolthy Ferenc műszaki tanácsos ismertette a műszaki ügyosztály munkatervét. E szerint a Balogh Mihály utcát öt méter széles vízes makadással 5300 pengőért kiburkolatják. (850 munkanap.) A Sámsoni-út külsőszakaszát hengerelik 600 méteren 4000 pengőért. (1100 munkanap.) A forgalmasabb kertségi útvonalat 6 km. hosszúságban és 4 méter szélességben salakozzák 100,000 pengőért. (1600 munkanap.) Tervebevétték, hogy nyugati országok mintájára a Péterfia, Szent Anna, Miklós Kossuth, Hatvan Csapó, Széchenyi utcákon és a Simonyi úton egy 80 cm. széles döngölt salakutat készíttetnek kerékpározók részére. 25,000 pengővel verseny-tennisz pályákat építenek a régi katonai lövőde helyén. 7300 pengőért salakozzák a zsigogót (2250 munkanap.) Ezenkívül tervezik egy versenyszoda építését. Itt a munkákat részben házilag, részben vállalati úton végeztetnek el.

Bejelentette Borsos József műszaki tanácsos, hogy egy érdekeltég a Piac utcán helyepalotát akar építtetni és ezzel kapcsolatban utat is nyitnak. Zelinger Ede a baromvásártér környékének rendezését, a Stadion előtti tér portalanítását és a nagy-erdei körút meghosszabbítását hozta javaslatba.
Dr. Tunyog József Géza az egyetemi sporttelep melletti út kiépítését és az egye-

temi botanikus kert létrehozását ajánlotta. Dr. Nagy István a Stadion környékének végleges rendezését kívánja. Ungár Jenő, Lukács Jenő és Török Gábor felszólalásai után Serly Gusztáv kifejtette, hogy nem a munkanap száma a fontos, hanem, hogy mennyi pénz áll rendelkezésre? Ha a béreket leszállítanák, ezáltal több ember jutna kenyérhez. Elvégre is ma 1.10 P a napszám, míg a tervezet 2 P-t jelöl meg.

Csűrös Ferenc válaszában elmondotta, hogy minden munkánál meg van állapítva, mennyit kereshet egy hónapban. Végezetül elhatározták a Kacsokvics-telep teljes planirozását, ugyanakkor pedig a városi kertészetet is felhívták, hogy tegye meg javaslatát az inségmunkákkal kapcsolatban.

Csokonai és Kistaludy a rádióban

A Szent István napi hét emlékei zsongnak lelünkben. A rádió teljesen megszerpítette a föld arcát; a rádió kultúrtenyezővé vált az ember számára. A szó, a beszéd, a dal, a zene szárnyat ölt s a stúdió utján a legmesszebb családi otthonba berepül.

A Szent István-napi hét szerdáján Csokonai és Kistaludy előszereket hangzottak el helyi vonatkozást tükröző előadások. Ez a körülmény teszi indokolttá soraim megírását. A Tiszántul és Dunántul előadások életkörülményeik sokban egyezők. Róza, Lilla kedélymelegségre lelkesítő szépneműk. Kistaludy réparthoz ért, Csokonai árván marad. Kistaludy katoná, poeta; Csokonai tanár, poeta. Kistaludy a zala fölkel nemesség élén (nádor szárnysegéde) harcol a napoleoni csatákban. Majd mezőgazda és író válik belőle. Közben csurgói tanár, majd átkalandozza a Dunántul és hazajön szenvedni, meghalni. Kistaludy hetvenkét éves korban halt meg, Csokonai mindössze harmincegy évet, két hónapot, tízenegy napot élt. Kistaludy csak egy esztendővel volt idősebb Csokonainál és szép férfi kort ért el.

Mindkét poeta lelki elgondolása a szemléleten épül. Kistaludy előszerekettel mélyed el az előidők történeti eseményein. Csokonai a környezettől ragadja ki témáját és írja halhatatlan becűs dalát. Mindkettőnek van érzéke a történet iránt. A nádor kívánságára Kistaludy Sándor németül megírta a nemesi fölkelés okleveles történetét, mely Szinyei József adata szerint a titkos levéltárban van.

Csokonai „Árpád vagy a magyarok létjövetele” címen akart történelmet írni; gyűjtötte az anyagot, geográfiai emlékeket, antikvárúmi dokumentumokat a magyarok régi hazájáról, más nemzetekkel való „atyafiságról” szokásokról és a mostani Magyarországra lett megtelepedésekről. Tervét közölte Engel János Keresztéllyel. Panaszolta a hozzáírt levélben (1803. ápr. 27.) a gyenge egészséget. Sok baját, a meglévő poemáinak kiadatlása tárgyában. Az a „megcenzuráltatás” nagyon elkésztette. Az ő versei sem a Constitútión sem a vallás dolgait sehol sem háborgatják. Munkáiból bemutat néhány Engelnek. Hogy lírájában néha egy kicsit melegek az expressiók, vagy szatírjában a privatus abususok horáciusi sóval vannak megszórtva, azt reméli, a felséges királyi censúra nem kárhuzhatja arra kéri a censurát, ne tépnek el a Lyrica rózsákat s ne rázzák le a Satyrák savját. Nagy bizalommal volt Engel iránt, akit nagy tekintélynek tartott. A szép tervezetnek végét szakította a korai halál. Emléke telet örökíti a nevével viselő irodalmi és társadalmi kör.

Kistaludy, Csokonai kortársa, a magyar előidőkből írt regéi egyikében (Eseghvár) panaszos hangon írja:

Mint változott hely és idő
most e halmon sváb poronty nő;
A völgy lapát s villa gyár,
Hegy, völgy magyart nem ért már.
Mátyásról szólólag:
Szeretett ő csapongani
országában tétova;
S vizsgálo barát s bíró
sok csinát a vétke megrova.

békét, hürcot a föld a magyar Dunántul vér...

A mai világ politikai zene tüle is érinti ez a Kistaludy hangszereleését származó zenei kompozíció! Jólisik red hivatkozni.
Bökényi Dániel.

Százhusz esikét loptak. Szücs József Hétvezér-utca 7 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, mert elmúlt éjjel udvarából, ismeretlen tettesek 120 esikét loptak el.

Egy kétszázéves ezred jubileuma

Országos érdeklődés központja lett Győr, a Dunántúli történelmi nevezetességű városa, amelynek patinás falai között az évi október 6. és 7. napjain ünneplik meg a volt cs. és kir. 19. gyalogezred alapításának kétszázadik évfordulóját. Eredetileg szeptember 29. és 30. napjaira tűzték ki a jubiláris ünnepségeket, mivel azonban ugyanezen a napokon lesz Horthy Miklós kormányzó budapesti bevonulásának tizenötödik évfordulójának ünnepsége Budapestben, az ezredjubileumot október 6. és 7. napjain tartják meg.

A már egy hónap óta permanenciában levő rendezőség, Győr város volt háziere rendezésében rendkívül fényes és széles keretekben készül megünnepelni. Az ezredjubileum látványosságai sorozatát, a művészi élményű toronyzene nyitja meg. Megszólal az ezred ezüst kürtje is. A városház karcsú tornya villanyfényben fog úszni. Páratlan érdekessége lesz a díszfelvonulás, élén egy 1734-beli egyenruházatu főtisztel. Ezt követi két 1734-beli egyenruházatu köztiszt. Kedves és megkapó lesz az 1871—1875 sorozású, akkori egyenruházatu, legöregebb 19-es bajtársakból alakítandó szakasz felvonulása. Az ezred dicsőséges harcokban résztvevő, golyóktól tépett lobogóját a legöregebb 19-es viszi, virágokat szóró magyar ruhás leányok csoportjában. A világháború előtti egyenruházatu díszszázadot nem Klempa Kálmán ny. vezérezredes, a Mária Terézia-rend lovagja, az utolsó ezredparancsnok vezeti. A legfőbb méltóságok XVI—XVII. századbeli mesterművi díszkocsikon vesznek részt a menetben. A díszkocsi-felvonur lást az ezred volt főtisztjei, tisztjei és a tisztiküldöttségek követik. Majd a polgári ruhás volt 19-esek, hadirokkantak, hadiövezvények és árva következők. A díszfelvonulást a volt cs. és kir. 19. gyalogezredből sarjadt m. kir. Szent László 4. honvédelmi gyalogezred díszszázada fejezi be.

Rendkívül érdekesnek ígérkezik az Erzsébet-ligeti sportpályán rendezendő szabadtéri előadás. Zilahy Lajos „Szipéria” című színművét adják elő.

Az ezredjubileumon való részvételt a következők címre kell bejelenteni: „A volt cs. és kir. 19. gyalogezred bajtársi szövetsége, Győr, Royal-szálloda”.

TISZANTULI VERSENYZŐ GYŐZELME A MAGYAR-OSZTRÁK TENNIS-MÉRKŐZÉSEKEN

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Nadányi Károlyt, a Bihar-i Tennis és Vívó Klub olig 16 éves játékosát, aki vitéz dr. Nadányi János h. alispán fia, az Országos Tennis Szövetség válogatottként jelölte ki a magyar-osztrák mérkőzésre. A versenyt a magyarok 7:0 arányban nagy fölényrel nyerték meg. A mezőny legjobb embere Nadányi Károly volt, aki Patsch Róbertet, Ausztria ifjúsági bajnokát fölényesen 6:2, 6:0 arányban verte meg.

Csak növényegészségi bizonyítvánnyal lehet gyümölcsöt szállítani

Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter 55200—934 VII—3 F. M. rendelete értelmében külföldre kiszállítás, illetőleg külföldi rendeltetéssel fuvarozás céljából átvenni csak olyan gyümölcszárkókat szabad, amelyek növényegészségi szempontból meg vannak vizsgálva és amelyek tekintetében „Növényegészségi bizonyítvány” tanúsítja, hogy a növényegészségi kívánalmaknak minden tekintetben megfelelnek.

A növényegészségi vizsgálatok fogantatása és a vizsgálat eredményéről megfelelő bizonyítvány kiállítása a m. kir. Növényvédelmi szolgálat feladata. E rendelet szabályozza a vizsgálat kérelmének módját, a fuvarozási vállalatok tennivalóit, az egészségügyi vizsgálat végrehajtását, a növényegészségi bizonyítványok kiállítását és a növényegészségi vizsgálat díját.
A m. kir. földművelésügyi miniszter ennek a fentebb előadottakra vonatkozó rendelet egész terjedelmében megtekinthető Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatóságánál a hivatalos órák alatt (8—2). Kossuth t. 20. sz., rendőrségi épület, földszint 46. sz. szobájában. Debrecen, 1934. augusztus 16. Polgármester.

LAPUNKAT TÁMOGATJA.

HA ELŐFIZETŐINKNÉL VÁSÁROL!

A HONSz-ot is értesítik ezentúl a közmunkák versenytárgyalásairól

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
A belügyminiszter rendeletét bocsátott ki, hogy a versenytárgyalások és azok feltételeit ezentúl közölni kell a hadirokkantak egyesületével, a HONSz-szal is. A rendelethez kivételesen, hogy a közmunkáknál, ha van alkalmas jelentkező, elsősorban

HONSz-tagokat kell részesíteni. A rendelet megismétli a kereskedelmi miniszternek azt az utasítását, hogy a HONSz jelentse be azokat a tagokat, akik közmunkáknál és nyilvános versenytárgyalásoknál számításba jöhetnek.

Moszkva tiltakozását jelentette be Tokióban

(A Debreczeni Ujság budapesti tudósítójától.)
Párisi diplomáciai körök Moszkvából azt az értesítést kapták, hogy a tokiói szovjetnagykövetség külügyminiszternek jegyzéket nyújtott át, amelyben Oroszország a legelőbb hangon tiltakozik „bizonyos hivatalos japán körök agresszív szándékai” ellen.

Angol kormánykörökben igen tartózkodóan nyilatkoznak a tokiói orosz tiltakozásról. Az angol politika szempontjából — mondják — ennek a

lépésnek nincsen komoly jelentősége, mert hiszen Anglia nem közvetlenül érdekelt ebben az ügyben. Nem hivatalos politikai körökben azonban annál élénkebb érdeklődés mutatkozik a tegnapi orosz akció iránt, miután úgy ítélik meg a helyzetet, hogy most, amikor a keletkínai vasút eladásában megakadtak a tárgyalások, ennek a lépésnek nagy jelentősége van az egész távolkeleti helyzet további alakulásai szempontjából. Japán választását észlelve érdeklődéssel várják.

A Sámsoni-úti hőforrás vizében agyvérzést kapott egy hatvan éves gazda

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Pénteken délután a Sámsoni-úti hőforrás kiöntésében lüldözök észrevették, hogy egy idős ember a vízbe bukott a víz alá. Azonnal segítségére siettek, kihúzták a vízből, majd a legközelebbi telefonállomásra elvitték a mentőket. A mentők percek alatt a helyszínen voltak s a mentőorvosmegállapította, hogy a szerencsétlen

nül járt embert agyvérzés érte. A nála levő iratokból kiűnt, hogy Tót-Székelyhidy Sándornak hívják és hatvan év körüli, sámsoni születésű gazda.
Tót-Székelyhidy a mentők beszállították a Tisza István Tudományegyetem idegklinikájára ahol azonnal ápolás alá vették. Állapota azonban annyira súlyos, hogy életbenmaradásához alig van remény.

Titkos lengyel-német megállapodásról ír a francia sajtó

(A Debreczeni Ujság budapesti tudósítójától.)
Az Echo de Paris Berlinből jelenti, hogy Lengyelország és a német birodalom között gazdasági egyezmény jött létre, amely a kölcsönösségen alapuló árucseré szabályozásán kívül világpolitikai jelentőségű titkos kazuulát is tartalmaz. A titkos kazuula értelmében Lengyelország háború esetén ellátja élelmiszereket Németországot.

Az Echo de Paris tudósítójának híradásával kapcsolatban megjegyzik, hogy ha a titkos kazuula valóban fennáll, akkor ez feltétlenül a lengyel-francia szövetség megszaktatását és Lengyelországnak a Népszövetségből való kiválását jelenti.

Az Echo de Paris óriási feltűnést keltő berlini jelentést közöl, amely szerint Németország és Lengyelország között rövidesen titkos szerződés jön létre. A szerződés semlegesítésre kötelezi Lengyelországot háború esetén. Az egyezmény a lap szerint gazdasági és katonai kérdésekre

vonatkozik. Lengyelország bizonyos nyersanyagokat szállít Németországba, amely viszont vegyitermékeket visz ki Lengyelországba olyan mennyiségben, melynek értéke megfelel a lengyel nyersanyagszállításokénak.

Az egyezményben Lengyelország kötelezi magát, hogy háború esetén nem intervenál. Azokat a klauzulákat, amelyek a nem gazdasági kérdésekre, különösképpen a lengyel semlegesítésre vonatkoznak, az Echo de Paris szerint titokban fűzik hozzá a készülő egyezményhez, amely egyébként rendes gazdasági egyezmény benyomását kelti.

A francia lap hozzáfűzi híradásához, hogy az ilyen egyezmény ellentétben állana az 1921. évben kötött francia-lengyel katonai szerződés határozányaival. — Ezenkívül Lengyelország egy ilyen egyezményvel kivonná magát ama kötelezettségek alól, amelyeket a népszövetségi paktum ró reá.

Szemelvények a debreceni kereskedelmi és iparkamara zsűrijének gyakorlatából

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
A kereskedelmi és ipari élet tisztességének egyik őrizője a kereskedelmi és iparkamara és az ennek kebelében alakult kamarai zsűri.
A zsűri-bizottságok azok a szervek, amelyek az életük hozott esetekben véleményt mondanak, hogy vajjon a kifogásolt magatartás az üzleti tisztesség és jóerkölcs szempontjából tisztességtelennek minősül-e vagy sem.

A zsűri-bizottságok véleménye azért fontos, mert nevelő hatással bír. A kereskedők és iparosok saját jól felfogott érdekükben figyelemmel vannak a zsűri-bizottságok véleményére, másfelől pedig ezek a vélemények úgy a választott bíróságok, mint a királyi bíróságok ítéleteinek megalkotásánál nyomosan esnek a latba. Ezért a kereskedők és iparosok érdeklődésére tarthat számot, ha a kamarai zsűri gyakorlatából néhány esetet hozunk.

A „debreceni szappan” elnevezés használata

Felmerült az a kérdés, hogy a debreceni szappan elnevezést használhatják-e olyan szappanfőző iparosok, akik nem Debrecenben laknak és nem Debrecenben készített árut hoznak forgalomba?

A zsűri véleménye szerint a „debreceni” elnevezéssel forgalomba kerülő szappan elnevezése származási helyre utaló jelölését és a debreceni megjelölés a köztudatban csak mint minőségjelző szerepel. Csupán azt lehet kifogásolni adott esetben, hogy ha a debreceni szappan név alatt forgalomba hozott szappan nem felel meg annak a szokásos minőségnek, amelyet a debreceni szappan név alatt a forgalmi körök értenek. A kereskedelmi mi-

niszter hasonlóképpen döntött a szegedi szappan elnevezés tárgyában.

Üzletmegszűnés hirdetése

Ha valaki ezt hirdeti: „ezen üzlet megszűnik, végkiarútlás”, vagy „ezen üzlet megszűnik, cipő-árak olcsó árútlása”, — amennyiben e hirdetés hatósági engedély nélkül történik — ez az eljárás az 1923. V. tc. 29. §-ába ütköző kihágás és mint ilyen tisztességtelen verseny. A fenti hirdetések ugyanis a fogyasztóközönségben azt a hitet keltik, hogy különösen előnyös vásárlási alkalmat talál annál a kereskedőnél és iparosnál, aki ezt hirdeti. Az ilyen tartalmú hirdetés épen ezért köti a jelenlegi gyakorlat hatósági engedély nélküli való hirdetése meg abban az esetben is tisztességtelen verseny, hogy ha az üzletmegszűnés, illetve megszűntetés ténye a valóságnak megfelel. Ezt különben a m. kir. Kuria P. ú. 6837—1929. számú végzése is kimondta.

Üzletház, áruház elnevezés hirdetése

A gyakorlatban igen sokszor fordul elő az, hogy kisebb forgalmú és jelentőségű üzletek magukat „házak”, „áruházak”, „csarnokok”, „áruccsarnokoknak” nevezik.

A kamarai zsűri már többször foglalt el olyan álláspontot, hogy ezeknek a kifejezéseknek használata szokványos nagyságú, forgalmú és jelentőségű üzletek részéről nincs megengedve, mert az említett kifejezések az ugyanazon helyen létező hasonló jellegű üzletekhez viszonyítva lényegesen többet, nagyobbat és jelentősebbet fejeznek ki. Gyakran találkozunk olyan „áruházakkal” vagy „házzal”, amely üzleti elnevezés mögött egészen jelentéktelen üzlet van. Ez a nagytudomás megtévesztő külső felületét jelenti, tehát olyan versenyelőny biztosítását, amely alapjában véve nem áll erkölcsi alapon.

Szeptember 10-én kezdődik meg az iskolai tanítás

Az iskolázató szülők régi kívánságát akarja teljesíteni Hóman Bálint kultuszminiszter azzal a rendelettel, amellyel rövidesen szabályozza az új tankönyvek kiadását. Esztendőnk óta minden tanév elején panaszkodnak a szülők, hogy az újabb tankönyvek kényeszerű bevásárlása miatt mindjobban megdrágul a gyermekek iskoláztatása.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter épen ezért, hogy legalább a tankönyvekkel olcsóbbá tegye a tanulást, új tankönyvek kiadásának engedélyezését a további intézkedésig felfüggesztés. Beavatótt helyen úgy tudják, hogy ez a felfüggesztés az új középiskolai törvény életbe léptetéséig marad érvényben.

Külön rendelettel szabályozza a miniszter az iskolai beiratkozásokat. Végleg eldöntötte azt a kérdést, hogy az elemi iskolába milyen idős korban irathatók be a gyermekek. A rendelet kimondja, hogy az elemi iskola első osztályába csak azok a gyermekek irathatók be, akik szeptember 15-ike előtt hatodik életévüket betöltötték.

A középiskola első osztályába 10 éven aluli gyermekeket nem szabad felvenni. Szabályozta a miniszter a tanulók létszámát is, végül az iskolakezdes napját egységesen szeptember 10-ében állapította meg.

VONATSZERENCSETLENSÉG

— Önt még soha sem érte vasúti szerencsetlenség?
— Egyszer, de az aztán súlyos volt. Egy alagútban tévedésből az apát csökoltam meg a lánya helyett.

SPORT

A BUSE ATLÉTIKAI VERSENYE

Szent Istvánkor rendezte a Buse nagy atlétikai versenyét, melyen a szolnoki Máv, a Dvsc és a törökszentmiklósi Move atlétái is részt vettek. Eredmények: 100 m. sikiütés hölgyek részére: 1. Hermann, Buse, 15.2 mp. Távolugrás hölgyek részére: 1. Hermann Klára 4.06 cm., 2. Cserna Irén 4.02 cm., 400 m. sikiütés: 1. Tóth, Sz. Máv 58 mp., 2. Heffner, Máv 6.13 cm., 3. Lázár, T. Move 5.99 cm., 1500 m. sikiütés: 1. Motika, Máv 4.42.2, 2. Spiegelberger, T. Move 5.13.2, 3. Papp Sándor levente 5.16. Diszkoszvetés: 1. Regös, Mafic, 41.50 m., T. Karakas, T. Move, 39.40 m., 3. Tiszai, Buse 35.16 m., 4x100 m. staféta: 1. Szolnoki Máv 46.9 mp., 2. T. Move 48 mp., 3. Buse 48.2 mp. A versenyen indult Nadányi Ágnes országos diszkoszvető bajnoknő is a súly- és diszkoszvetésben. Súlyval 10.15 m. diszkosszal 36.59 métert dobott.

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Kincseshalom-utca 5. sz. házasingatlant, Kertész László bérletében levő Istenföldje elnevezésű 135 hold 344 négyszögöl, Balogh Miklós bérletében lévő Fehér-Bészler-Hornyák-fele 130 hold, özv. Csatáryné bérletében lévő csi, 7 hold, Szél Géza bérletében volt Mike-peres-út 6. szám alatti ipartelepet, Délsoron lévő 5.41.40 négyszögöl ipartelepet és a Repülő-út mellett 1 kat. hold 1434 négyszögöl területű ingatlanokat árverés útján kívánom bérbeadni. Az árverés 28-án délelőtt 9 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza, felelelet 12. számú szoba) lesz megtartva. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1934. augusztus 27. Polgármester.

ARVERÉS. 12547—1934. A Balmazújvárosi Hitelszövetkezet végrehajtónak Dickmann Ignác és neje Krausz Jóna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 100 pengő tökévelésére és járulékjai behajtása végett a Balmazújvárosi II. sz. telekkönyvi betétben A. I. 1—2. sorsz. 2483/1. hrsz. szántó a Beltelekben 88 öf. — 2483/2. hrsz. a lakóház 2. sz. öf. és udvar a Bimbó közben 71 öf területű ingatlanra 1070 pengő kikiáltási árral elrendelte. Az árverést 1934. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Balmazújvárosi közszékházánál fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlan az árverési feltételek alapján megvásárolható. Az árverési nyitányban eladni nem lehet. Az árverési kiáltások közzétételének bántalmazású a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy övadekképes értékpapíroiban a kiküldöttől letenni. Debrecen, 1934. május hó 27-én. A debreceni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

lódik
ítás

akarja tel-
zzal a ker-
az új tan-
tanév ele-
újabb tan-
mindjobban

zter éppen
olcsóbbá te-
nak engedé-
szti. Beva-
ágaztatás az
g marad ér-

szter az is-
azt a ker-
1935. korban
kímondja,
csak azok a
nber 15-ike

n utáni gyer-
a minisz-
iskolakezde-
állapítottu

szerecsenét

Egy alagút-
eg a lány

ENYE

Busa nagy a
szolnoki
klósi Move
nyek: 100
Hermann,
ek részére
serna Irén
h. Sz. Máv
Busa 6.20
Lázár, T.
1. Motika,
T. Move
5.16. Disz-
m. T. Ka-
riszai. Busa
olnoki Máv
Busa 48.2
ányi Ágnes
is a súly-
15 m. disz-

meseshalom-
ész Laszó
vezetési 135
klós börtel-
nyák-féle 120
lévő coi, 7
Mikepécsi-
lisoron lévő
s a Repülő-
gyszögöl te-
án kívánom
teljött 9 óra-
(városháza
megtartva,
a hivatalos
orecen. 1934.

olyan
kat ok
gárainak
helyzet
intézim

Külö-
lekedés
ugyanis
kapcsol-
zatlan
nyertek
egész v
hájsza
amelyne
leteinél,
nál az i-
kódó

Szabadtéri színelőadás a Nyilastelepen.
A nyilastelepi Népkör vasárnap délután öt
órai kezdettel közkívánatra ismét színe-
lozza a nagy sikerrel előadott „Fehő
Klári” című 3 felvonásos népszínművet.
Ugyancsak a Népkörben szeptember 2-án
este 7 órai kezdettel nagyszabású szüreti
előadást lesz. Belépődíj nincs.

Szünetelés az áramszolgáltatásban.
Tisztelettel értesítjük áramos-áram fo-
gyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon
szükségrendű javítások miatt 26-án, vasár-
nap a következő időben és helyeken az
áramszolgáltatás szünetelni fog: reggel 6
órától 7-ig és délután 2-től 3-ig: Szent
Anna, Kandia, Zöldfa, Batthyányi-utca,
Mállyás-tér, Kossuth, Burgondia, Domb,
Magoss, Kigyó, Vár-utca, Csapó-utca eleje,
Nyomtató, Szappanos, Veress, Kölesy, Me-
száros, Martóthy György, Faragó, Egyma-
nyon, Rákóczi, Eötvös, Péterfia-utca párat-
lan oldala. Reggel 6 órától délután 3 óráig:
Teleki, Timár, Varga- és Vigkedvő Mihály-
telek. Tisztelettel: Világítási Vállalat.

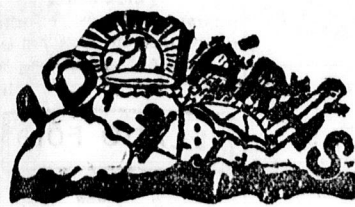
Hírek

1934. augusztus 25. (Szombat)
Prof.: Lajos, Kath.: Lajos kir.

A következő gyógyszerárak tartanak
éjjeli szolgálatot:

„Aranygal” Bánó Andor, Piac-u. 50
„Nagy” Tolvay Imre, Piac-u. 1. „Tisza” Jó-
nap Aladár, Magoss György-tér 9. „Bocs-
kay” László József, Cegléd-u. 22. „Árpád
fejedelem” Mikes Béla, Csapó-kert, Jánosi
utca 44. szám.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A nyarvégi hőhullám a tegnapi és a mai
napon kintott meg bennünket a legerőseb-
ben. A hőmérséklet tovább emelkedett és
az Alföld deli felében elérte a 34, sőt Sze-
ged vidékén a 35 C. fokot. Nagyon kelle-
leklő tette ezt a hőhullámot, hogy a
terjedő rendkívüli arányban páras, kintó
mértékben fűlledt.

A mai napon azonban már részünk lesz
a megkönnyebbülésben, mert az Alpok felől
erősebb levegő betörése van kialakuló-
ban. A nyugati széllet sok helyen hatalmas-
nak ígérkező zivatarok fogják kísérni, sőt
erős fellemegeedés és a rendkívüli pára-
mentés miatt az is valószínűleg látszik,
hogy több helyen jégeső lesz.

Ami a holnapi napot illeti, a tünetek azt
mutatják, hogy a zivataros idő elég gyor-
san elvonul és a szombati nap folyamán
már esendőbb lesz.

**PROGNÓZIS: Nyugati és északnyugati
szél, sok helyen zivatar. A hőség (főleg
nyugaton és északon) csökken.**

Készülődés

Már itt e földön csak vendég vagyok.
Tudom, hogy én is útra indulok
és készülődöm, mint ki idegen,
Kinek nincs mit keresni idegen.

Szeretném megüzenni: várj jövők,
A költöző madárral költözők,
A létkemet majd szépen felviszem
és nem fog megsiratni senki sem.

RADVÁNYNÉ RUTTKAY EMMA

olyan
kat ok
gárainak
helyzet
intézim

Külö-
lekedés
ugyanis
kapcsol-
zatlan
nyertek
egész v
hájsza
amelyne
leteinél,
nál az i-
kódó

Szabadtéri színelőadás a Nyilastelepen.
A nyilastelepi Népkör vasárnap délután öt
órai kezdettel közkívánatra ismét színe-
lozza a nagy sikerrel előadott „Fehő
Klári” című 3 felvonásos népszínművet.
Ugyancsak a Népkörben szeptember 2-án
este 7 órai kezdettel nagyszabású szüreti
előadást lesz. Belépődíj nincs.

Szünetelés az áramszolgáltatásban.
Tisztelettel értesítjük áramos-áram fo-
gyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon
szükségrendű javítások miatt 26-án, vasár-
nap a következő időben és helyeken az
áramszolgáltatás szünetelni fog: reggel 6
órától 7-ig és délután 2-től 3-ig: Szent
Anna, Kandia, Zöldfa, Batthyányi-utca,
Mállyás-tér, Kossuth, Burgondia, Domb,
Magoss, Kigyó, Vár-utca, Csapó-utca eleje,
Nyomtató, Szappanos, Veress, Kölesy, Me-
száros, Martóthy György, Faragó, Egyma-
nyon, Rákóczi, Eötvös, Péterfia-utca párat-
lan oldala. Reggel 6 órától délután 3 óráig:
Teleki, Timár, Varga- és Vigkedvő Mihály-
telek. Tisztelettel: Világítási Vállalat.

OLASZ ÉS FRANCIA NYELVKURZUS AZ UJSÁGÍRÓ CLUBBAN

Az Ujságíró Club tavaly próbaképen
idegen nyelvkurzusokat rendezett és a
tavalyi eredmények a tanfolyamon részt
vett hallgatóság nagy száma és az elért
nyelvtudás azt mutatják, hogy a közönr-
ség nagy és meleg érdeklődéssel fogadta
ezen újítást. Az Ujságíró Clubnak az
olasz s francia nyelvtanfolyamra vonat-
kozólag sikeres megállapodást létesít-
nie dr. Strobach Jenővel, aki egyetemi
tanulmányait Rómában és Párizsban vé-
gezte. Úgy az olasz, mint a francia
nyelvtanítás kezdők és külön haladók
részére lesz és ezen 16 éven felüliek ve-
hetnek részt. Egy csoportban 12 hallga-
tót vesznek fel. A tanfolyam szeptember
közepén kezdődik és 1935 június végéig
tart, heti két órán át. Az egész tanfo-
lyam nyolcvan órától áll. Tandíj órán-
ként ötven fillér, vagyis negyven pengő
és az nyolc hónapnál ötpengős részle-
tekben fizethető. Beiratkozni lehet dél-
előtt 11-1 és délután 6-8 óra között az
Ujságíró Clubban, (Piac utca 26., 1. em.)
Kérjük a beiratkozni szándékozókat,
hogy mielőbb jelentkezzenek, mert hall-
gatókat, — lévén a tavalyiak előnyben,
— csak korlátozott számban vesznek fel.

A Katolikus Népszövetség kirándu-
lást rendez Apafára. A Katolikus Népszö-
vetség debreceni szervezete szeptember hó
2-án az apafai erdőbe kirándulást rendez,
Indulás a Máv, nagyalomásról reggel 9
órákor, visszaindulás este 10 órákor. Ki-
tűnő hűsítő italok. Szórakoztató játékok.
Cigányzene. Amerikai árverés. Hideg éte-
lekről gondoskodik van. Menettíri jegy
ára 50 fillér. Egy adag gulyás ebéd ára 50
fillér. Jegyek előre válthatók a Katolikus
Otthonban, Kandia-utca 17. sz., Gschmeidy
Jakab úrnál, Boros Géza úr ékszerésznél,
Rákóczi u. 8., Varga István úr képerre-
ző üzletében, Batthyányi-utca 15. sz., Onody
dohányüzletében Batthyányi-utca 6. szám
és a csoportvezetőknél. Mindenkit szeretet-
tel hív a vezetőség.

Orvosi hír. Dr. Görgey Márton
vármegyei tisztviselő szabadságáról
visszatérve, rendeléseit megkezdte.

A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókö-
rének rendkívüli közgyűlése. A Hármas-
kerti Kispolgárok Olvasóköre Létai-utca 26.
szám alatti helyiségében vasárnap délután
4 órákor rendkívüli közgyűlést tart. Esetle-
ges indítványok során a burkolatozás kér-
désével is foglalkoznak. A tegnap pontos
megjelenését kéri az elnökség.

A debreceni vasútasok „SZARNYAS-
KEREK” önszervező temetkezési társulat
f. évi augusztus hó 26-án délelőtt 10 órai
kezdettel rendkívüli közgyűlést tart saját
helyiségében alapszabálymódosítás és ol-
vasókör megnyitása tárgyában.

Most szünet meg a világ legőreggebb lapja
Kinában, Pekingben a „Peking Bao”. A lapot Krisz-
tus születése után 400-ban alapították. Tin-Kvang-
Csang szukungi császár uralkodása alatt. Tin-
Kvang-Csang császár találta fel Kinában a betű-
nyomtatást és a „Peking Bao” lapot kezdetül fogva
olom- és ezüst-betűkkel nyomatták. A lap hat
egybefüggő levélben jelent meg, az első évszázá-
dokban csak bizonyos időközönként, a XVIII. szá-
zadtól kezdve pedig mindennap. A századok folya-
mán többször betiltották, de mindig akadt új tulaj-
donos, aki megint kiadta. Most azután 1535 évi
fennállás után végleg megszűnt a Peking Bao. De
lehet, hogy megint akad, aki életre kelti. Bizonyára
nem lesz nehéz. Megfelelő mennyiségű — valuta-
injekcióval.

Gyümölcs hámozáshoz

csak rozsdamentes acél késeket használ-
junk. Kapható FRICK finom acél áru szak-
üzletében, Ferenc József út 27.

Istentiszteletek a baptista imaházban.
A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban
vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaahítat,
fél 10—fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig
vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció,
fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és
zeneszműkökkel. Vendéglőadóknak egész nap:
Tóth Gábor zenetűri úr.

Vasuti igazolványba fényképeket
olcsón és tökéletesen készít Berzéki
mütermé, Ferenc József-út 38.

Színészképző tanfolyam Debrecenben.
Szeptember 3-án, hétfőn ismét megnyílik a szí-
nészképző tanfolyam és szavaló-iskola. Az elmúlt
nyolc év alatt, mióta a színészképző oktatás meg-
indult, egész gárdá került ki a tanfolyamokról, akik
ma is a vidék jónévi igazgatóinál működnek. A nö-
vendékek kitűnő vezetésben részesülnek úgy az
operette, mint a drámaiban és szakszerű oktatásban
nyernek kiképzést. Az oktatás kiterjed: hibátlan
kiejtés, helyes szavazás, ének, mozdulatművészet,
hangos filmre való kiképzés stb. Műkedvelő előadá-
sok rendezését, vagy egyes szereplők betanítását is
vállalják. A tanfolyam tíz hónapig tart és a vég-
zett növendékek az orsz. színész-egyesület tanácsa
előtt tesznek vizsgát. Jelentkezni lehet d. e. 9 órá-
tól egész nap Rákóczi-u. 36. szám alatt.

Özv. Boros Jánosné, Bányai Rozália 61.
éveben elhunyt. Temetése szombaton 4 óra-
kor lesz a Köztemetőben, Fehértói temetke-
zési vállalat.

Orosz József 26-ik éveben elhunyt. Teme-
tése Köztemetőben szombaton délután Fe-
hértói temetkezés; vállalata rendezi.

Koszoruk szalaggal fel-
írással 3 P-től
FARKAS MARGIT virágüzle-
tében, ARANY BIKÁVAL SZEMBEN.

MARÓLUGOS ÜNGYILKOSSÁGOT KÖVETETT EL EGY CSELEDLÁNY

Elmúlt éjszaka Borsi Julianna 19 éves
debreceni cselede, aki a Szappanos-utca
11 szám alatt lakik, szerelmi bánatában
maróluggal megmérgezte magát. Ismerősei
felfedezték az öngyilkossági kísérletet és
azonnal értesítették a mentőket, akik a
klinikára szállították a lányt. Borsi
Julianna állapota igen súlyos.

ZAJOS VEREKEDÉS A HATVAN-UTCÁN

Elmúlt este vad verekedés játszódott le
Debrecenben a Hatvan-utca 10 számú ház
előtt. Nagy Sándor autószerelő nyugodtan
sétált az utcán, mikor egyszerre 3 pökhendi
fiatalember megszólította és sértőgetni
kezdte. Nagy Sándor először szép szóval
akarta nyugalmra bírni a fiatalbereket,
de mikor azok nem távoztak el, sőt egy
David Sándor nevű izraelita vallásu jog-
hallgató okkol felbeszélte, ő maga is
oklét használta és alaposan elverte a három
fiatalembert, David Sándort, Rosenfeld
Sándort és Lichtmann Lászlót.

A verekedésnek a rendővetteli véget, aki
zután a verekedőket előállította a kapitány-
ságon. Mindnyájuk ellen megindult az
eljárás.

Továbbképző tanfolyam a ref. lelki-
pásztorok részére. A debreceni református
egyházmegye a múlt év október havának
első napjaiban a református lelkipásztorok
részére továbbképző tanfolyamot rendezett
a kollégium falai között. Az egyházmegye
közgyűlése elhatározta a továbbképző tan-
folyamnak minden évben megtartását.

Augusztus 27-én kezdődik délután 4 órákor
az újabb vállalkozás. Az előadások a kollé-
gium dr. Balogh Ferenc-termében lesznek.
Nemcsak lelkipásztorok, hanem minden e
kérdéssel foglalkozó, vagy az iránt érdek-
lődő részt vehet napi 30 filléres belépőjegy
mellett, amit a bejáratnál kell fizetni. Az
előadások a következők: augusztus 27-én dr.
Kállay Kálmán: „Mennyiben keresztényén
könyv az Őszövetség? Augusztus 28-án dr.
Varga Zsigmond: „A germán vallás és a ke-
reszténység”. Ugyanezen a napon dr. Erdős
Károly: „A synoptikus kérdés”. Augusztus
29-én dr. Varga Zsigmond: „Jézus igehirde-
tési módszerei” és dr. Kállay Kálmán:
„Dániel próféta könyve”. Augusztus 30-án
dr. Vasady Béla: „A praedestináció”, dr.
Révész Imre: „A német egyházi válság”.
Augusztus 31-én dr. Révész Imre: „Májusz-
Juhász Peter mint theologus” és dr. Vasady
Béla: „A dogmatika és az igehirdetés”
címmel. Az előadások délelőtt 9 órákor, dé-
lután pedig fél 4 órákor kezdődnek.

Orvosi hír. Ifj. Dr. Somogyi Zoltán
szemész-osztályvezető szakorvos
szabadságáról hazaérkezett s rendelé-
sét ismét megkezdte.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Grósz Gyula bórkereskedő—
Stranz Adél; Zaradi József festősegéd—
Kovács Mária.

Születések: Fésüs János kőművessegéd,
leány Erzsébet; Bartha József tímármester,
fiú Bálint; Vári Sándor npsz., leány Erzsé-
bet; Danesi István tisztviselő, fiú József;
Tóth Sándor pályamunkás, fiú János.

Halálozások: özv. Király Mátýásné Kiss
Eszter ref. 82 éves, Olajútó 85.

**Autóját, traktorját,
motorkerékpárját
Postarik-nál
javíttassa.
Nyil-utca 15.**

KANIKULAI HIRSZOLGALATUNK

HÍZOKURARA FOGJAK
A MAHARADZSÁKAT

Ha nem kacsahápgóság az angol lapok híre, India
valamelyik kerületében nagykanállal esznek mosta-
nában a szegény munkanélküli hinduk. A föld vala-
mennyi gondokban megöszült népléleki ügyosztály
vezetője sárga irigykedéssel olvashatta a híradást,
hogy adományt kaptak az indiai szegények, meg
pedig aranyban. Az adományozásnak a módja egy
időre Gandhi népszerűségét is elhomályosítja, olyan
eredeti, olyan hamisítatlan maharadzsa. A hí-
adás úgy szól, hogy India valamelyik maharad-
zsája, akinek még a bőre alatt is kincs van, való-
színűleg jókedvében, lemerette magát és akkora
darab szinaranyat adott a szegényalpra, ahány
kilit nyomott.

Azóta India valamennyi éhezole, ha valahol ma-
haradzsaát lát, nem is annyira a rajta lévő drága-
ságokat nézegeti, mint inkább azt, sovány-e vagy
kövér. Meri az Indiai bepusztított
fanatikus, mint a fakir. Még a le-
hetetlenben is hisz. Fanatikusán
bizik abban, hogy az adományo-
zásnak ez a módja divatba jön a
maharadzsa körében. Esetleg egymásra licitálnak.
Bizonyára az angol kormányak is kapóra jön a
hír. Hihetőleg már utasítás is ment Indiába, hogy
ezentúl nagyobb gondot fordítsanak a maharad-
zsákra. Különösen arra ügyeljenek, hogy mindig
meglegyen az étvágyuk, meg a jókedvük. Mert mi
tűrés-tagadás, mostanában az angoloknak se fené-
kig teljen Indiában. Csak egy-két kövér, jókedvű
maharadzsa kell mérlegre állni és egyszeribe
helyre billen India népléleke. Akkor aztán a nép-
léleti ügyosztályvezető is megszabadul a gondoktól
és eredményes hízkúrát tarthat.

A grafológia csodája

Az ember voltaképpen sötétben botorkál és hely-
telen útkara téved. Ezért vannak pályatévészettek,
boldogtalanok, csalódottak, s ezért fordulnak elő
vesztések és lelki háborúságok. Voltaképpen az
ember nem ismeri önmagát, tehetségét, lelkivilágát
és azokat a tereteket, ahol biztosabban boldogulhat.

Máról-holnapra minden megfordulhat. On lehet
gazdag és előkelő, vagy kenyere után futó sze-
gény, holnap lebukhat a melybe, vagy pénzhegye-
ben ülhet. Nem humbagos jóslások, vagy babonás
misztikumok nyultanak segítségét önmaga meg-
ismerésére, hanem egy igen komoly és értékes
tudomány: a grafológia. Üzlet, vállalkozás, szere-
lem, házasság, munka, tehetségi ágak stb. mind-
azok, amelyeknél a grafológia az Ön életébe bele-
szólhat és tanácsot adhat. Eddig — különösen kül-
földi államokban — ügyszólván csak a kiváltságos-
sáknak jutott a grafológiai megállapítások által
vett útmutatások és tanácsok felhasználása.

Zsombok Zoltán, a rádióelő is ismert író, grafó-
lógus az egyén írása és egyéb adatai alapján, la-
puk olvasói részére analíziseket készít, ha az
alant szelvényt kitöltve beküldik. Ez az akció
nem üzleti jellegű, mert az író a kidolgozás hono-
ráriumát elengedi, s csupán a hirdetés és a meg-
válaszolás költségeire kér 60 fillér bélyegösszeget.
Minden olvasó jelentkezhet, akit pedig személyi
kidolgozások nem érdekelnek, az bárki számára
pársoros írást és korának megjelölését küldheti
be. A levelek így címezendők: **Debreceni Ujság
Hízkúrádóhivatala, József kir., herceg-utca 2. szám.
Grafológia.**

G R A F O L Ó G I A I U T A L V Á N Y.
Név:
Cím:
Családi állapot: Testi hiba:
Szül. év, hó, nap:

Szombaton:
„SPANYOL LEGY”
Fritz Schultz, Hans Brauswetter, Betty Bird
nagy attrakciója.
Megelőzi: „TULIPÁN ÉS FACIPÓ”
Előadások: 7, 9 órákor.

Szülők, vigyázzatok gyermeketekre!

Szülők és nevelők! Ösmérlétek meg a mai ifjú-
ság lelki életét!

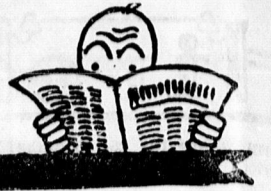
HOGYAN ELJEN A MAI IFJUSÁG?
A szexuális függetlenség haszna, kára
és tanulságai. Írta: dr. WALLENSTEIN
ÁRPAD ÁRA: P 2.—
A SERDÜLŐ KOR ÉS AZ ÉRETSÉG KORA.
(Üzenet az anyáknak). Írta: dr. W. Stekel
tanár. ÁRA: P 3.00

**LELKI BETEGSÉGEK KELETKEZÉSE
ÉS GYOGYÍTÁSA.**
Írta: dr. GARTNER PÁL IDEGORVOS.
ÁRA: P 3.90

SOK SZERENCSETLENSÉG, lenne elkerülhető
ha e kitűnő művek értékes tanácsait, — melyek
a lelki nevelés és vezetés nehéz kérdéseiben
nyújtanak segédkezet — a szülők és nevelők
elfogadnák.
Fenti művek beszerezhetőek a **DEBRECENI UJ-
SÁG Hízkúrádóhivatalában, József királyi herceg-
utca 2. szám.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg. Apróhirdetés díja postabélyegeken is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 16. és a fiókiadóhivatal József kir. herceg-utca 2. (Kovács Gyula-féle ház.) ad. (Telefon: 21-41. és 23-48.)

Debreceni munkás

nek ad konvertet, ha harisnva és kötöttáru szükségletét Beváltá árúházában szerzi be

LEVELEZÉS

Margit.
szálloda (pansio) megnyit a Halász-féle vendéglőben Margit-fürdő mellett. Olcsó kényelmes szobák, bőséges étkezés, Nyaralóknak, üdülőknak, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőhöz. Stadionhoz, villamos megállóhoz. Telefon: 10-24. 373

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Tanulóélev
varrodába felvétetik. Zúgó u. 6. 1224

Jól főző
szakácsnő, ki a tömeg főzéshez ért felvétetik. Sás u. 2. 1225

Külföldi élvny
azonnali belépésre felvesz Simon laboratórium, Miklós u. 27. szám. 3661

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FERFIKNAK

Lapkihordó
kerékpárost, lehetőleg fiatal-embert felvesz a kiadóhivatal. József kir. u. 16. Jelentkezés délután 214

Erős
kézimunkás szabószegéd azonnalra, bejárónó elsiére felvétetik. Széchenyi utca 25. 1226

Fűszerzakmában
bevezetett helyi ügynököt felvesz. Adorján fűszerüzlet. 1235

ÁLLAST KERESŐ FERFIK

Nvudítás férfi
állást keres. kapus, portás, vagy irodai szolgái munkát végez. Cím a kiadóban 1201

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárátú
utcai szép szoba kiadó Miklós u. 21. 213

Erős
butorozott szoba kiadó Komlóssy-ut 43. Ugyanott szerényebb házasnár házmesternek felvétetik. Ertekezni lehet minden délelőtt. 3635

Kisebb
butorozott szoba kiadó Miklós u. 21. 213

Intelligens
magános nő kiadná butorozott szobáját több intelligens úrnak vagy hölgynek esetleg 2 tanulóknak. Csokonai 12. 3664

Különbejárátú
szoba és kis szoba butorozva kiadó. Püspöki palota I. 38. 216

Elegánsan
butorozott szoba fürdőszoba használati azonnalra kiadó. Püspöki palota I. kapu. II. em. 50. 1230

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
azonnali telepen egy vagy két szobás lakás kerttel. Ertekezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 3662

Olcsó
két szobás, konvhas lakás kiadó Nap utca 10. Ertekezni: Arany János utca 30. szám. 3645

Összkomfortos
két szobás lakás november 1-től kiadó. Arany János u. 46. 1223

Piac u. 72.
2 és 3 szobás lakások kiadók azonnalra. Felvilágosítást a házfelügyelő nyuit. 999

Kétszobás
utcai lakás frissen festve szeptemberre azonnal elfogadható. Eötvös I. Péterfia u. sarok. 1227

Homok u 74
alatt 2 szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Ugyanott szoba-konyha. 1232

Szép.
kedves kis háromszobás lakás virágos udvarban november elsejére kiadó. Aitó-utca 26. 4076

Egy
szoba-konyha azonnal kiadó. Nyugoti utca 34. 197

Négy szobás
kertes, komfortos lakás novemberre, háromszobás azonnalra kiadó. Szent Anna utca 29. 3553

Központban
különbejárátú, berendezett irodahelyiség, esetleg telefon használati kiadó. Cím a kiadóban. 3646

Utcai
szobás-konvhas lakás melletk helyiségekkel szeptember hó 1-ére, egy magas földszintes utcai szoba-konyhas lakás melletk helyiségekkel november 1-ére kiadó. Kórház utca 7. szám.

Egy
utcai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha, szép fás udvarban kiadó. Apafi-utca 20. 106

Kiadó
november 1-re 2 szoba elős fűrdőszobás balkonos I emeleti lakás, Péterfia 46. 3506

Két
tiszta utcai szoba előszoba, két speiz, konyha, vagy különítve is kiadó november 1-re. Apaffy utca 20. 139

Kétszoba,
előszoba, konyha, kamara, virágos udvar kiadó. Bőször-ményi út 79. 836

Iparkamara szék házában
kiadó november elsejére központi fűtéssel felszerelt komfortos, 6 szobás lakás az első emeleten és 5 szobás lakás a harmadik emeleten. Ertekezni lehetni 9. számú hivatali szobában. 1134

AJÁNLAT

Mérlegek,
aúlyok, takaréktárhelyek olcsón beszerezhetők. Kirvó u. 57. Javításokat felelősséggel.

Tegyen
próbát, étkezzen az Uiságiró Clubban, 4 fogásos menü 1-pengő. Piac u. 26 I. emelet. 220

Új cím!
Kőváry szűcsmester Piac 38. Bundák, boák, prémbörök nagy választékban. Alakít, javít. 1207

Férfiöltény
tisztítás és vasalás csak P. 3. Weisz kelmefestő. Arany János u. 20. Gyász esetében 24 óra alatt fest. 1132

Gyermekkosít
csak a debreceni Vasbutor-gvár elismert, legjobb és leg-szebb gyártmányát vegyük. Beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintá-lerakathban, Piac utca 70. 4339

ne csodálkozzon:

1x1=!

hirdetés

1x1=1
1x2=2
1x3=3
1x4=4
1x5=5
1x6=6
1x7=7
1x8=8
1x9=9
1x10=10

biztos eredményt

ér el. Adja fel hirdetését a fiókiadóhivatalban: József kir. herceg-u. 2. Kovács Gyula-féle ház. Telefon 21-41

Csipkék,
dívatgombok, összes rövid-árúk lezolásban óriási vá-lasztékban. Csipkeszaküzlet, Püspöki palota. 302

Ne küldje
Budapestre elszakadt, moly-ette ruháját, mert azt művé-szíesen beszővői helyben Pé-terfia u. 24. Budapesti Mű-szővőde. 744

Tűzifa és cserén
legjobb minőségben kapható Tóth és Sebestyén téglagyá-rából. Fűrdő u. 2. Telefon: 20-10. 544

Tűzifa,
száraz, cser-, tölgy-, akác-, nyár hasábból aprítva. 100 kg-ot már haza szállítva, míg a készlet tart. 3,20-ért számít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4295

Elegánsan
akar Ön öltözködni? Készít-tesse ruháit Kun József elis-mert úriszabónál, Piac utca 58. Linoleum udvar, föld-szint. Hitelképes egyéneknek részletre, készpénzárón Ol-csó fazon árak. 151

Ma már
mindenki tudja, hogy a Vi-lágítási Vállalattal karöltve mi is készitünk éves tör-lesztésre gazberendezést. Ja-vításoknál és átalakítási munkálatoknál forduljon bi-munkalammal Nagy Béla szre-lési vállalatához, Szent Anna u. 27. 3588

Aquáriumok,
hajlak, platy, danió, betta xiphó, halelésegek. Piscidín, Bartman, Ba-Bi Nagy vasú-zletében Csapókanvar. 3570

TELJES ELLÁTÁS

2 diák
teljes ellátást kaphat felgyve lettel, iskolához közel, 40-pengő személnként. Cím a kiadóban. 215

Alsóbb osztályú
ref középiskolás leányka tel-jes ellátásra elfogadtatik. — Péterfia 26. 208

Diákok
vagy diákleányt teljes ellá-tásra havi 40 pengőért vállá-lok. Cím a kiadóban. 3565

Egy-két tanuló
izr. úri családnál lakást, eset-leg teljes ellátást kaphat, Tanárjelölt által tanfelügye-let, esetleg zongora haszná-lattal vagy tanítással is a város lezszebb pontján. Cím a kiadóban. 944

Teljes ellátásra
vállalok főiskolai hallgatókat vagy diákokat. Kívánatra modern nyelvek tanítása, vagy korrepetálás. Rákóczi-utca 5. Keresztúplet. 180

Timáry Mária
áll. kép. okl. hegedűtanár szeptember 1-től megkezdí a tanítást kezdők és haladók részére. Magoss György ter 22. 150

Zongoraórákat ad
igen mérsékelt áron tanárné. Akadémiai rendszer szerint tanít, kívánatra zeneiskola-ban vizsgáztat. Külön. olcsó magyar-nóta tanfolyam. Kos-suth u. 39 I. emelet C. 13-17

Olcsó
magyar nótatanfolyamot tart a nyári hónapokban kísér-tszerezéssel, eredményes módszerrel zenetanáró. Ha-vi 10 P. tándj. Jelentkezések föld u. 2-4-ig Kossuth-u. 39. I. em., II. lépcső. A

PÉNZ

Nagymamáját
kerdezz meg honv ő is már Benyátsnáj vásárolta a kötő, hímző és horogoló pamutokat.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Kétszoba,
előszobás olcsóbb lakást ke-resek szeptember 1-re a bel-városban. Ajánlatot „Pontos fizető” jellege a kiadóba ké-rek. 144

3 szobás,
összkomfortos lakást keresek november 1-re, lehetőleg Pé-terfiai részén. Ajánlatokat ár-meztetésével kiadóba ké-rek „Tisztviselő” jellegre

KERESLET

Kozmetikai intézet
megnyitáshoz társat keresek „Szakképzett” jelige. 217

Kerékpárt
jókarban, férfit, nőit megbí-zásból veszek. Kálmán tér 2. Rádióúzet. 3665

Bosch-kürtöt
jó állapotban levőt, motorke-rékparra megvételre keresek Kossya ökszerüzlet, Szeche-nyi utca 1. szám. 211

Mágnest
kicsit, segédmotorra vennék. Vígkódy M. u. 10. 216

Hegyvidékre
málhas állatnak alkalmas lovat keresek. Cím a kiadó-ban

Vennék
város belterületén kisebb csa-ládi házat, lehetőleg adómen-teszt, másfél ezer pengő azon-nali befizetéssel, fennmaradó összeget havi lakbér törlesz-téssel. „Lakbér” jellegre cí-met a kiadóhivatalba kérek. 948

Kiadó
üzlethelyiség (korcsmának, hentesüzletnek). István út 15. 3666

Üzlethelyiség
november 1-re kiadó. Kos-suth 7. 3546

Kiadó
november 1-re üzlethelyiség Kossuth utca 1. szám alatt. Ertekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárban. 188

Üzlethelyiség
kiadó azonnalra, bármilyen célra. Homok u. 74. 1233

Pin
írodával berbe- eladó. Cím a k

Üzlethel-
raktárak és bet- helyiségek nag- delmi vagy u- jára, esetleg k- is megosztva k- 41. Házgondnok

Raktá
műhelynek, in- mas helyiség pontjában, Kö- földszint, azon- tekezhetni Józ- utca 2. és Józ- utca 16. a Deb- kiadóhivatalában. 1028

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

Eladó
kis csukott autó 7 lóerős, 4 üléses, 60 pengő az évi adója kitűnő karban. 157

Autóját,
traktorját, motorkerékpár-ját javíttassa Postariknál. Nyíl utca 15. 2609

Motajkó
benzin, speciális autó- és motorkerékpár olajok, alkat- részek és felszerelési cikkek, gépjármű, padlóolaj, petró- leum legújtabanabbban be- szerezhetők Emerichek László szaküzletében Debrecen. Hal köz. Az angol Dunlop pneu- matik lerakata. Telefon 16-09. 3423

ELADÓ INGÓSÁG

Alta használt
üzleti berendezés (stetálszi- pudlik, cértáblák) eladók Arany János u. 46. 1222

Kályhák,
csillárok, üstök, rámak, fű- háló, asztalok eladók. pla- 61

A Magyar Nemzeti Ké- nyv és Lapkiadóvállalat kiadó

ELADÓ ALLATOK

Eladó
kettő darab mokus ketrecbe- együtt. Tekei utca 48. szám. 3967

Falcsalambok
tűlzaparodás és helyszűke miatt mélyen leszállított ár- ban eladók. Apaffy utca 20. 144

ELADÓ FÖLD

Eladó
54 és fél hold tanyasírtok, 4 km-re a várostól, csere-ny tanyával. Ertekezni Hatvay u. 47. Balla. 1229

Boldogkertben
Csóka utca 12. számú telek- ből megosztás folytán 1 há- zaszelsősé és 2 házhely in- tányos áron és kedvező fin- tési feltételek mellett eladó, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 3418

Házashelyisé
Szabó Kálmán utca 20. a sz- alatt 3 szoba, konyha, kama- ra műhely és mellékhelyisé- gekkel kedvező fizetési felté- telek mellett eladó. Bőve- ket Tiszántúli Hitelintézet, Kossuth u. 8. 321

Hajdúszoboszló
gyógyfürdő közvetlen köze- lében szőlővel, gyümölcsfa- kal betelepített 930 négyzet- öles szőlőkert kis pajtával, felszereléssel eladó. Ertek- lödni Hajdúszoboszlón Bor- bély Sámuel bankpénztár- nál vagy a Debreceni Ujság —Hajdúföld fiókiadóhivata- lában, József kir. herceg u. 2. 72

incsehelom- tész László
bevezetésű 135- klos berlete- nyak-féje 120- a lévő cet. 7- Mikepersi- tésisoron levő és a Repuló- légyzógól te- ján kívánom élelőt 9 óra- l (városháza- sz megtartva, t a hivatalos ebrecen. 1934.

Különöse-
lekedése a- uyanis, a- kapcsolódó- zalan gazd- nyerték me- egész vizsg- hajsza jell- amelynek i- telmei, a- nál az illet- kódó szige- ebred rá a- kapcsolatos- mifele által- nek, mint a- zőleg, csup- kiváltásos- szüntetni, é- kében.

A ba
igen elke- n. Városi- érdekeltsé- nek vezetés- mellett poli- akadályozni- ellenzéki vá- emlegetik a- sít is. Tud- mítása elő- gári Párt é- készített el- emlékezők

Egyén
Széltebe- traktálják- obati bérlő- állo kedvez- ság elé s- lott, hogy- politikai ha- keltek és- mensen áll- a felügyele- lessége é- olyan gazd- kat okozott- garainak s- helyzetet b- intézménye

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A